LAHOLMS TIDNING

N:R 211. ÅRG. 18. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm TISDAGEN DEN 13 SEPTEMBER 1949. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson Lösnummer 12 öre.

HEUSS blev tysk president

Den tredje folkvalde i Tysklands historia

BONN. (TT — Reuter)

Det fria demokratiska partiets ledare, professor Theodor Heuss, valdes på måndagen i andra röstningsomgången till den nya västtyska förbundsstatens förste president. Heuss fick 416 av de 800 avgivna rösterna.

Vid den första röstningen röstade endast 377 av förbundsförsamlingens delegater på Heuss, 311 på den socialdemokratiske ledaren Schumacher och 28 på den tredje kandidaten, Nordrhein-Westfalens socialminister Amelunxen. Schumachers kandidatur betraktades närmast som en demonstration från socialdemokraternas sida, då han knappast hade några utsikter att bli vald och det inte heller kunde anses vara någon vinst för socialdemokraterna att få honom vald.

När ingen av kandidaterna fick absolut majoritet i första röstningen skred församlingen omedelbart till ny röstning, där Heuss fick erforderlig majoritet. Schumacher fick i den andra omgången 312 röster och Amelunxen 30. Det framgår att de 33 närvarande kommunisterna röstade på sin arge fiende Schumacher. Utanför parlamentsbyggnaden stod hundratals människor och väntade på utgången.

Så snart den avgörande röstningen var klar avlade Heuss presidenteden och inträdde därmed i sitt femåriga ämbete som den västtyska förbundsrepublikens högste representant.

Förbundsrepubliken Tyskland är blott en del av det tyska folket. Tyskarna i öster har inte glömts och tyskarna i väster måste betrakta sig som ställföreträdare för dem som f. n. inte kan ta del i den tyska statsbildningen, yttrade Heuss i sitt första tal som president. Sedan slutet av medeltidens stora folkvandringar har de avträdda områdena i öster varit tyskt land och deras förlust har avsevärt skadat det tyska folkets uppehälle. Tyskland behöver Europa, men Europa behöver också Tyskland. Inlemmandet av Tyskland i världsgemenskapen, utan vilken Tyskland inte kan leva, hör till den tyska republikens första uppgifter.

När presidenten slutat sitt tal reste sig församlingen och applåderade. Strax efteråt höll han sitt första tal till tyska folket från stadshusets trappa.

Heuss är den tredje som blivit vald till president för en tysk republik. För 30 år sedan valdes socialdemokraten Fridrich Ebert till Weimarrepublikens förste president. Efter hans död 1925 valdes generalfältmarskalk von Hindenburg, som omvaldes 1932. Efter Hindenburgs död 1934 inträdde Hitler som det tyska rikets Führer.

Heuss är känd för stor personlig anspråkslöshet. Helt nyligen förklarade han för sina vänner att han, om han blev vald till president, inte ville bo i ett palats utan i en vanlig våning, där han kunde arbeta i lugn och ro.

”Ett nytt kapitel inledes i tyska folkets historia”

Jag står inför eder som representant för det tyska folkets längtan efter enhetens förkroppsligande, förklarade president Heuss i sitt tal till tyska folket från Bonnstadshusets trappa. Presidenten hälsades med jubel av folkmassan, när han anlände eskorterad av vitklädda motorcykelberidna poliser.

Men den 12 september har tyska folket börjat ett nytt kapitel i sin historia. Det har en svår väg att tillryggalägga. Efter två katastrofer har det tyska folket gått igenom en skeptikerskola och förlorat sin tro, vilket ger den 12 september så mycket större betydelse som en stor symbolisk dag, yttrade Heuss.

I sitt tal inför förbundsförsamlingen betonade Heuss att Berlins öde är knutet vid Västtysklands och att hela Tysklands öde är bundet vid Berlin. På tal om demokratin i Tyskland kom han också in på den tyska skulden och yttrade: Utlänningar frågar ofta till vilken grad det nyligen förflutna ännu lever i den tyska själen. Det är en nåd för individen att han kan glömma och folk bör också få glömma.

Förbundspresidentens ord hälsades med jubel av folket som hurrade och sjöng ”Grosser Gott, wir loben Dich”.

FÅNGAR I GRAMMOSBERGEN. Med nederlaget i Grammosbergen förlorade den grekiska guerillan sina starkaste positioner. Här förhör en grekisk officer ur regeringstrupperna (t. h.) två tonåringar, som tillfångatagits och vilka förklarade att de under dödshot tvingats att strida för de grekiska kommunisterna.

Mordförsök mot premierministern i Israels riksdag

TEL AVIV. (TT — Reuter)

En skäggig medelålders man hängde på måndagen ned från åhörarläktaren i Israels parlament och riktade en kulsprutepistol mot premierminister David Ben-Gurion. Han avväpnades, innan han hunnit skjuta.

Attentatorn hade lyckats smuggla in kulsprutepistolen i parlamentet, där en debatt om undervisningslagen pågick, sedan han svept in den i broschyrer.

Slöseri och korruption i finsk administration

HELSINGFORS. (TT — FNB)

Skarpa anklagelser mot skötseln av statens finanser riktas av statsrevisorerna i deras nu avlämnade berättelse över statshållningen under 1947. Det är framför allt bokföringen inom försvarsmakten som nagelfares men även utrikesministeriet, medicinalstyrelsen, kolonisationsmyndigheterna, folkförsörjningsminiseeriet, statsjärnvägarna och statskontoret får allvarliga anmärkningar för olagligt överskridna anslag, utelämnade inkomstposter, rena underslev och slöseri med statens medel.

Inom försvarsmakten har man av misstag gjort dubbelbetalningar till ett sammanlagt belopp av 1,7 miljarder mark, försvarsministeriets byggnadsavdelning har drivit en omfattande affärsverksamhet med försvaret tillhörig egendom och staben för luftstridskrafterna har med över 50 milj. mark överskridit kontot för anskaffande av radiosändare. Vidare har en general vid intendenturen rekvirerat betydande mängder sprit och tobak för egen del och vid ett annat tillfälle lagt beslag på 20 lådor fransk konjak som de franska myndigheterna överlämnat som gåva till krigssjukhusen i Finland. Chefen för pansarbataljonens proviantförråd har tillägnat sig varor för 450,000 mark med intendenturchefens vetskap och denne har i sin tur sålt ved som tillhört bataljonen för 150,000 mark.

Utrikesministeriet får påskrivet för att anslagen överskridits med ett belopp av drygt 20 milj. mark och att kvarstående utgifter på över 56 milj. överförs på följande år. Medicinalstyrelsen har bl. a. för sjukhusens räkning inköpt 60,000 kg smör till minuthandelspris och gjort en förlust på omkring en milj. mark.

Hufvudstadsbladet kommenterar revisionsberättelsen och framhåller att anmärkningarna är av så graverande natur att man blir beklämd och kräver en effektivare statlig kontroll.

Gruståg mot rälsbuss, 16 personer skadade

PITEÅ. (TT)

Sammanlagt 16 personer sändes på måndagen till Piteå lasarett efter en kollision kl 11,40 mellan en rälsbuss på väg från Piteå och ett gruståg i motsatt riktning. Av dem var en kvinna livsfarligt skadad, en arbetare svårt skadad och ytterligare sju personer lätt skadade. De återstående sju behövde inte stanna kvar på lasarettet för vård.

Vid sammanstötningen körde grustågets lok in i rälsbussens främre del. Föraren och övriga passagerare varsnade också faran i förväg och förflyttade sig snabbt så långt tillbaka i bussen som möjligt, varigenom en än större olycka undveks. Spåret hade rivits upp ett hundratal meter. För att klara trafiken på linjen insattes landsvägsbussar varjämte utväxling av passagerare ordnades med tåg på ömse sidor av olycksplatsen.

Rälsbussföraren fick en lättare chock, men kunde senare på dagen höras av järnvägsbefälet i Piteå. Han uppgav, att han glömt den order han i förväg fått om mötet med gruståget.

Av de nio, som fick stanna kvar på Piteå lasarett över natten, är 22-åriga Tyra Börgman, Öjebyn, livsfarligt skadad. Hon ådrog sig bl. a. skallbrott och en hjärnskada. Arbetaren Manfred Axel Sundkvist, Edefors, som är 34 år gammal, är också svårt skadad men hans tillstånd ingav på kvällen inga farhågor för livet. Han hade fått huvudskador och revbensbrott. Bland de sju lättare skadade är en ettårig flicka och en tvåårs pojke.

Sammanstötningen inträffade vid Bölebyn omkring 12 kilometer nordväst om Piteå. Alla de skadade som infördes till Piteå lasarett var ombord på rälsbussen, som blev förstörd. Grustågets ånglok kunde för egen maskin ta sig från platsen. Först kl 20,45 på måndagskvällen var linjen åter klar för trafik.

PARIS: Frankrike har nu hävt restriktionerna för import av linnevaror och vissa andra textilier från 13 europeiska länder, därbland Sverige.

Lantarbetarna uppskjuter sitt ställningstagande

STOCKHOLM. (TT)

Lantarbetareförbundets representantskap behandlade på måndagen avtalsläget inom jordbruket och därmed sammanhängande frågor. Statsrådet Sträng redogjorde för det ekonomiska läget och regeringens strävande att åstadkomma uppslutning från olika grupper till regeringens stabiliseringslinje. En redogörelse över det aktuella avtalsläget lämnades av förbundsordförande Axel Johansson, varefter följde diskussion. Därvid fattades enhälligt beslut att uppdra åt förbundets ledning att följa avtalsfrågans vidare utveckling samt att i anslutning härtill företa de åtgärder som kan bli påkallade.

DEMONTERING UNDER MILITÄR KONTROLL var det i Oberhausen i Ruhrområdet, där order givits om demontering av fabrikerna för framställning av syntetisk bensin. Då man bejarade demonstrationer av de demonteringsovilliga arbetarna ryckte brittisk militär in på fabriksområdet för att övervaka ordningen.

Jämvikt skall nås 1952 mellan pund och dollar

WASHINGTON. (TT — Reuter)

USA:s, Storbritanniens och Canadas finansministrar utsände på måndagskvällen en gemensam kommuniké om överläggningarna i Washington och tillkännagav att de kommit överens om åtgärder, avsedda att råda bot på Storbritanniens dollarbrist. Man hoppades kunna uppnå en tillfredsställande jämvikt mellan sterling- och dollarområdena 1952.

Kommunikén kungör ett program på tio punkter för minskande av dollarklyftan mellan vad Storbritannien köper av och säljer till dollarområdet. Enighet har uppnåtts beträffande vissa omedelbara åtgärder, medan en del andra frågor måste undersökas närmare av de tre regeringarna. De tio punkterna är:

1) Transoceana investeringar. De tre länderna skall försöka stimulera till investeringar av amerikanskt privatkapital i utlandet och stödja nya låneansökningar.

2) Lagring av varor. Canada är berett att vidta åtgärder för att öka sina reservlager av tenn och gummi. USA kommer att ta upp sitt lagringsprogram till översyn och under tiden underlätta försäljning av naturgummi.

3) USA går med på att Storbritannien med sin andel av Marshallhjälpen betalar för en större del av sina dollarutgifter än tidigare.

4) Tullproceduren. Både USA och Canada lovar att genom översyn av tullväsendets administrativa verksamhet underlätta tillflödet av varor till sina länder.

5) Tullpolitiken. Höga tullar betraktas som oförenliga med gäldenärsländernas ställning.

6) Liberalisering av det intereuropeiska handels- och betalningsutbytet. Storbritannien framlade en plan för underlättande av handeln mellan de västeuropeiska länderna och anhöll om lindringar av de nuvarande restriktioner, som förhindrar diskriminering av amerikanska varor. USA och Canada enades om att de brittiska importregleringarna skall fortgående granskas av de tre regeringarna, vilket innebär att USA är villig ”godta brittisk diskriminering i speciella fall då det anses berättigat”.

7) De tre länderna samtyckte till att fortsätta överläggningarna om de brittiska skulderna till andra länder.

8) Oljan. De tre länderna enades om att ingående studera frågan om produktion, raffinering och distribution av oljan.

9) Sjöfarten. Fortsatt studium skall ägnas Storbritanniens intresse av att förtjäna mera dollar genom sjöfart.

10) Bestämmelser om fortsatta överläggningar.

De fyra punkter som väntas få den största direkta effekten på Storbritanniens dollarintäkter är överenskommelserna om ökad lagring, vidgad användning av Marshallmedel, förenkling av den amerikanska tullproceduren och liberalisering av det europeiska handels- och betalningsutbytet.

Vid en presskonferens framhöll brittiske finansministern Sir Stafford Cripps att överenskommelsen innebär att det skall sättas stopp för den farliga avtappningen av Storbritanniens guld- och dollarreserver. Någon ytterligare inskränkning av den brittiska importen planeras inte som följd av förhandlingarna. Dessa har förts i en anda av öppenhjärtighet och samförstånd som är nära nog enastående i de tre ländernas samarbetshistoria. De viktigaste resultaten av konferensen kan inte uttryckas i pund eller dollar utan i ökat förtroende.

HD mildrar domen i Hörneforsdådet till hastigt mod!

STOCKHOLM. (TT)

— Rolf Hörnberg bragte sin hustru om livet men jag är beredd att gå med på att det kan ha skett i hastigt mod och det alltså inte varit överlagt mord.

Så sammanfattade landstogde E. Grandmark sin sakframställning, när han som åklagarmyndighetens representant på måndagen inledde förhandlingarna i högsta domstolen om dramat i Hörnefors i fjol, då fru Inga Hörnberg mördades. Underrätterna hade funnit den mördades make, fabriksarbetare Rolf Hörnberg skyldig till dådet och dömt honom till livstids straffarbete. Hörnberg yrkade genom sin försvarare, advokat Arvid Rudling, på helt frikännande och utpekade en arbetskamrat, Egon Häggström, som mördare.

Försvararen, advokat Rudling tryckte mycket starkt på Häggströms försök till närmande och ansåg det sannolikt att denne begått mordgärningen i vrede över att han avvisats av den mördade.

Advokat Rudling frågade hur Häggström, som inte mindes mycket från kvällen, kunde vara så säker på att han inte själv begått mordet. Häggström framhöll, att det syntes på bara en sådan sak som blodfläckarna på kläderna. Rolf såg ut som en slaktare när han kom till platsen sedan han varit hemma i min bostad och frågat efter mig för att beskylla mig för mordet, förklarade Häggström.

Efter ytterligare ett vittnesmål avbröts förhandlingarna för att återupptas på tisdagsmorgonen.

FRANKFUURT: Ett monument över nazismens offer på Niedkyrkogården här övermålades under söndagen med nazistpariller, meddelar polisen. Ett par timmar innan ett möte till minne av offren skulle hållas på kyrkogården hade någon i stora bokstäver tvärs över monumentet målat: ”Vi lever alltjämt. Heil Hitler!”

BERLIN: ”Frimärkskriget” mellan Öst- och Västberlin avblåstes i måndagen, då de fyra berlinkommendanterna träffade en överenskommelse att erkänna varandras frimärken som giltiga.

Vattenrans i England

LONDON. (TT — Reuter.)

Om England inte får ordentligt med regn inom de närmaste sex veckorna kommer vattentillgången att allvarligt hotas, förklarade de brittiska vattenverken på måndagen.

Varje hushåll, fabrik och kontor måste minska vattenkonsumtionen tills reservoarer, floder och källor åter fyllts genom regn, heter det i ett upprop till allmänheten.

”Tyskland måste bli sovjetrepublik!”

NÜRNBERG. (TT — DPA)

— Tyskland måste bli en sovjetrepublik, yttrade ordföranden i Bayerns kommunistiska parti, Schirmer, vid ett internationellt ungdomsmöte här på söndagen.

På en fråga vilka garantier som finns för att inte Tyskland en vacker dag helt enkelt införlivas med Sovjetunionen som en provins svarade Schirmer: Det är min innerligaste önskan och även alla socialisters önskan att Tyskland skall bli en socialistisk sovjetrepublik.

Moskva: Partisankrig emot Tito har börjat

MOSKVA (TT NTB)

Starka titofientliga partisanavdelningar är i verksamhet i nordvästra Jugoslavien, uppgav Moskvaradion på måndagskvällen. Partisanerna ledes av general Milojevitj, som tillhörde ledningen av motståndsrörelsen under kriget. Hans trupper lär redan ha haft flera sammanstötningar med jugoslaviska polisstyrkor. Även i Osjekområdet i landets centrala delar är partisanerna mycket aktiva. I alla landsdelar har det på senaste tiden dykt upp väpnade grupper som förbereder kamp mot titoregimen.

Manstein beordrade grymt terrorkrig emot partisanerna

HAMBURG (TT — Reuter)

von Mansteins delaktighet i exekverandet av Hitlers s. k. barbarossaorder om avrättning utan rättegång av ryska civila belystes med skakande exempel, när den 14:e av de sjutton anklagelsepunkterna föredrogs.

I en av de militära instruktionerna från von Mansteins befälsområde i Sydryssland heter det: ”Denna kamp har inte längre något att göra med militär heder eller Haagkonventionerna. De mest brutala och hänsynslösa metoder måste tillgripas vid behandlingen av partisanerna”. I en annan instruktion uppges att åtskilliga tusental partisaner hade avrättats genom hängning eller arkebusering. Hängningen hade visat sig speciellt effektiv som avskräckande medel, tillades det. Att förstöra livsmedelslagren och bränna ned husen räckte ofta, hette det, för att förma byborna att avslöja partisanernas gömställen.

USA:s rymdraket sämre än Hitlers

LAS CRUCES, New Mexico (TT — Reuter).

Amerikas nyaste och största raketprojektil, den 15 meter långa ”Viking II”, som provsköts på tisdagen nådde bara en höjd av 53 km. De tyska V-2-projektilerna nådde 183 km:s höjd.

Provskjutningen var likväl en framgång, framhöll en expert. Vi koncentrerade oss den här gången på stabiliteten och kontrollen, nästa gång skall vi speciellt prova maskinstyrkan. Flottans vetenskapsmän, som hoppas på en stigförmåga på 320 km, och en hastighet av 5,760 km., planerar en ny provskjutning i februari.

Vikingproven syftar närmast till att studera den yttre atmosfären och den kosmiska strålningen samt konstruktionsproblem i anslutning till planerna på ett rymdskepp som kan föra atombomber.

Stor norsk flottmanöver

OSLO. (TT — NTB)

Norska flottan skall 18—25 september hålla en stor manöver i kustavsnittet från Oslofjorden till Kristiansand. Femton fartyg med 1,200 officerare och meniga deltar i samarbete med luftförsvaret, kustartilleriet och hemvärnet.

OSLO: En båtgrav med skelettdelar av en man och en kvinna — tydligen ett hövdingapar från historisk tid — har påträffats i Tjölling nära Larvik. Av båten återstår bara spikarna, men dessa ligger så att man lätt kan se hur stor den var. Man har också funnit smycken. Fyndet har ännu inte **undersökts vetenskapligt.**

Katolskt ”fredsanbud” till regeringen i Prag

PRAG (TT Reuter)

De romersk-katolska biskoparna i Tjeckovakien har till regeringen översänt ett ”fredsanbud” på 7 punkter, meddelas på auktoritativt kyrkligt håll. Anbudet är resultatet av ett möte som biskoparna höll i Trnava i Slovakien förra månaden i samband med invigningen av två nya biskopar.

De är villiga att svära lojalitet mot staten på villkoren i nuvarande avtal mellan Tjeckoslovakien och Vatikanen, förutsatt att regeringen slutar med att angripa kyrkan, garanterar religionsfrihet och erkänner den påvliga auktoriteten i kyrkliga angelägenheter. Vidare krävs att regeringen skall upphöra att stödja den organisation som går under namnet katolska aktionen. Det understrykes också att det skulle bli ”mycket besvärligt för regeringen” om den antar lagar som kyrkan inte kan acceptera.

Mötet i Trnava hölls utan erforderligt samtycke från regeringen. Samtliga biskopar var närvarande med undantag av Prag-ärkebiskopen dr Josef Beran — som låtit meddela mötet att han var ”internerad” i sitt palats — och en äldrig biskop som av hälsoskäl inte kunde resa dit.

— I likhet med ärkebiskop Beran av Prag har nu också Tjeckoslovakiens näst honom främste kyrkoman, den mähriske ärkebiskopen av Oloauc, dr Josef Matocha, ställts under polisuppsikt.

Säkerhetsåtgärderna gentemot kyrkan tycks för övrigt ha stramats åt överlag. Drygt ett sextiotal präster skall enligt andra rapporter från Olomuc ha gått miste om sina statliga lönebidrag efter att ha föredragit vissa herdabrev.

MILANO: Det finns stora uranfyndigheter i de schweizisk-italienska gränstrakterna, uppger den italienske mineralogen Ottolini som är expert på radioaktiva mineraler. Större delen av fyndigheterna ligger på den italienska sidan, i Ceresio-dalen, medan c:a 40 procent är belägna i den schweiziska kantonen Ticino. (Tessin).

HELSINGFORS: Sedan metallarbetarna i Åbo beslutat återuppta arbetet har sammanlagda antalet strejkande nu krymt ihop till omkring 13,000. För en vecka sedan uppgick det till 26,000.

Vädret i dag

Landdistrikt: Svag vid kusten måttlig vind mellan nord och nordost, uppehållsväder och uppklarnande norrifrån, åter något varmare.

Allmänna utsikter: Svag vind, uppehållsväder, oförändrad temperatur.

Sjödistrikt: Lätt till frisk avtagande bris mellan nord och nordost, god sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm.

Redaktör: GUSTAF BERTLANI
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Lösnummer 12 öre.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bost. anknytning 299

Annonspriset:
Före text 21 öre pr mm.
Textsida.. 23 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 25 öre pr mm.
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Borttappat, önskas hyra och Platssök. 18 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- och födelseannonser 6 kronor.
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 3 fm. till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.

Prenumerationspriser:
Helår 19:—, halvår 10:25, kvartal 5:50, månad 2·05.

Markarydskontoret:
Red.: **Sven B. Jönsson**
Villagatan, Markaryd.
Tel. 150.

Dödsfall

Att min käre make

Alfred Svensson

stilla insomnat i en ålder av 75 år, djupt sörjd och saknad av mig, syskon och syskonbarn, tillkännagives härmed.

Hishult den 12 sept. 1949.

SELMA SVENSSON.

Nu slut är oron och striden, du funnit friden.

Ps. 66.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR
alla prislägen. Allt ombesörjes
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbostad Mellbystrand Tel. 69.

Sigfr. E. Anderssons Begravningsbyrå
Gamlebygatan, Laholm.
Kistor, Svepningar till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

KRANSAR och BUKETTER.
Smakfullt bundna.
Till humana priser.
Kist- och Altardekorationer utföras.
Flora Blomsterhandel.
Tel. 114, Laholm.

VID DÖDSFALL.
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå.
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRÅ
Tel. 54 Ränneslöv
Tel. 68 Vallberga
KISTOR och TILLBEHÖR i alla prislägen.
Hämtningar å dödsorterna.
Allt ombesörjes.

Ysby-Ahla SLU-avd.

avhåller gemensamt månadsmöte i Ysby bygdegård onsdagen den 14 sept. kl. 19.30. Mötesförhandlingar, musik och servering.

Styrelserna.

BORDFILT, BOLSTERVAR, FILTAR,

TÄCKEN. MADRASSER. MÖBELTYGER. GARDINER. DRAPERITYGER.

Avpassade mattor i en massa olika kvalitéer i olika prislägen.

Gångmattor i såväl cocos, jute samt boucle i olika bredder.

GÖR ETT BESÖK!

Båstads Möbelaffär
Tel. 234. GUSTAF HOLM. Båstad.

Radiocentralen

Lennart Persson.
Tel. 67. VALLBERGA. Tel. 67.

Stor sortering radiomottagare o. radiogrammofoner av Concerton, Simens, Aga, Asea, Telefunken, Orion Luxor m. fl. fabrikat.

Vi demonstrera gärna apparaterna och framhålla våra sakkunniga justeringar och service av såväl nya som begagnade radiomottagare o. radiogrammofoner.

Önskar Ni sälja

lantbruk, stadsfastighet, tomt, villa, handelsaffär eller varulager, torde Ni beakta, att vi alltid hava solida köpare antecknade samt förmedla affärer mot lågt arvode och sunda affärsprinciper.

Laholms Inkasso- & Affärsbyrå
Tel. 80. MANDER CARLSON. Tel. 80

Festarrangörer!

Då det gäller fester med tombola, Am. lotterier och för övrigt allt i festbranschen rekommenderas **Engrossfirman Sture Malmgren, Kristianstad.**

Representant: **Annonschef Axel Larsson, Box 53. Tel. 299 Laholm.** Träffas säkrast efter kl. 19. Katalog på begäran.

Ränneslöv

En skolkökskurs tager sin början i Ränneslöv den 19 sept. kl. 9 fm. Flickor som ej genomgått andra årets fortsättningsskolkurs skola infinna sig. Till denna kurs kan även mottagas ett begränsat antal flickor som ej tidigare kunnat beredas skolköksundervisning. Anmälningar mottagas snarast å tel. 20 Vallberga.

Folkskolestyrelsen.

Learn English!

Engelsk nybörjarkurs enligt naturmetoden. Alla som vill lära engelska torde samlas i Ordenshuset, Edenberga, torsdagen d. 15 sept. kl. 8 em., för att bilda studiecirkel. OBS.! Såväl medlemmar som icke medlemmar av I. O. G. T. äga rätt att deltaga i kursen.

Till salu

Jordområde,

cirka ett halvt tld, välbel. i Ränneslövs kyrkby, salubjudes.

Laholms Ink. & Affärsbyrå
Tel. 80. Mander Carlson.

Jordgubbsplantor

av sorterna Bedford-Champion och Abundance, till salu.

Tel. 36 Norra Össjö efter kl. 19.

Önskas köpa

Slaktkycklingar

uppköpes till högsta dagspris. **Ake Andersson. Tel. 81 Knäred.**

Tvätta mera — det lönar sig. **KEMISKT**

Låt oss i samband med tvättning och färgning — målsäkra — Eulanbehandla, eller vad det gäller ytterplagg och sportskläder impregnera dem mot vatten.

FIRMA AXEL BROMS.
Tel. 65 Laholm.

LOTTER

till

HÄSTLOTTERIET 1949

säljas å

LAHOLMS TIDNINGS Exp.

Lottpris 2:10.

Dragning i Falkenberg den 27 oktober 1949.

Högsta vinsten: ett premierat ardennersto.

Övriga vinster: föl med härstamning samt dessutom **ett stort antal presentkort** à 100 — 5 kr., vilka berättiga till inköp av varor **efter vinnarens eget val** hos ett flertal av länets affärer, uppräknade å presentkorten.

Var 10:de lott vinner.

Lotter kunna rekvireras mot postförskott från **Laholms Tidnings exp., Laholm,** varvid tillkommer porto.

AV SVENSKA FOLKFÖRFATTARE

ill. biografisk kalender i tre delar, upptagande c:a **600 författare** med data och karaktäristika, finnas ännu ett begränsat antal kvar, som **realiseras för 10:— kr.**
Bokutgivning förmedlas å gynnsamma villkor. 20 sort. böcker realiseras för 6:— kr. franco.
Tillskriv

ALLMOGEFÖRLAGET, Vetlanda

I HALMSTAD
säljes lösnummer av Laholms Tidning i kiosken vid Österbro.

LT

DEN 13 SEPTEMBER

Ändå rör det sig

Ändå rör det sig, är kanske den sammanfattande reflexion som den senaste årsrapporten från FN:s generalsekreterare Trygve Lie kan ge anledning till. Rapporten, som behandlar tolvmånaders perioden till och med juni i år, skyler inte över de stora svårigheterna, främst på grund av motsättningarna mellan stormakterna, men klargör å andra sidan att verksamheten inte varit resultatlös. Betecknande för läget är kanske att kapitlet om de ekonomiska och sociala frågorna blivit rapportens längsta. Dessa frågor ägnas allt större uppmärksamhet, och kravet på ett utvidgat hjälpprogram för den ekonomiska utvecklingen betecknas som en av årets mest glädjande händelser.

Också i ett annat sammanhang lämnar generalsekreteraren en intressant upplysning. FN:s opinionsundersökningar har visat, att kritiken mot FN på grund av missuppfattningar om dess uppgifter och befogenheter är mindre påfallande i år än för ett år sedan. FN börjar allt mer fattas, heter det, som ett internationellt organ för biläggande av tvister och mindre som en organisation, vars uppgift skulle vara att trygga freden med tvångsåtgärder. Denna förskjutning i betraktelsesättet påverkar naturligtvis i första hand bedömningen av FN:s insatser på det politiska området. En följd blir också att allt övrigt arbete, som utan att vara direkt politiskt har starkt inflytande på förutsättningarna för politiska förhandlingar, får ökad vikt i allmänhetens ögon. Allt flera börjar inse, att FN inte enbart skall betygsättas med ledning av mer eller mindre dramatiskt raffel inom den stormaktspolitiska boxningsringen.

Otaliga gånger har det sagts — och ändå inte för ofta — att FN:s framgång eller nederlag beror av folkens förmåga att använda det redskap som konstruerats i och med FN:s tillkomst. Naturligtvis beror den starka skepsisen mot förbundet på de svårigheter som uppstått på grund av väst-östmotsättningarna, men Lie anför också en annan faktor som spelar in nämligen vissa människors benägenhet att betrakta FN som "utländsk institution". Upplysningsverksamheten om FN tvingas nog sätta in sina stöttrupper just mot schablontänkande och förlegade traditioner. Mycket är vunnet bara med att allt flera får klart för sig, att ett framgångsrikt internationellt fredsarbete förutsätter att de enskilda staterna får avstå den ena biten efter den andra av sina suveräna rättigheter till förmån för en internationell instans, vars befogenheter härigenom successivt ökas. FN sådant det ser ut i dag representerar bara en ytterst blygsam början på den vägen, en första antydan om körriktningen. Det är från detta faktum vi måste utgå vid varje bedömning av FN:s insatser men för den skull inte bortse från att den fortsatta utvecklingen måste gå i en bestämd riktning. Att denna insikt lever som en stark realitet i mångas medvetande har världsrörelsens för världsfederation kongress i Stockholm helt nyligen gett oss några vinkar om.

Så primitiva som de internationellt politiska samarbetsformerna fortfarande är, får man vara glad åt även mycket blygsamma positiva resultat. Trygve Lie noterar med all rätt, att stormakternas trassliga affärer inte på något avgörande sätt hindrat FN:s arbete inom t. ex. hälsovård, jordbruk och livsmedelsförsörjning, socialvård, arbetsmarknad, och en del andra lika viktiga områden.

Det är en rad mer eller mindre sensationsmättade händelser under det senaste året, som passerar förbi i denna rapport. Där är t. ex. Palestina, Indonesien, Fjärran östern, Berlinblockaden, Spanien och Balkansituationen.

Liksom under mellankrigsperioden visar det sig också nu, att de politiska säkerhetsfrågorna är mer komplicerade än kanske många räknat med i den första glädjen över att ett fruktansvärt krig förts till sitt slut och en internationell fredsorganisation kunnat bildas. Entusiasmen och förhoppningarna var väl inte alls så stora 1945 som 1918 men ändå tillräckliga för att bilda jordmån för besvikelser när FN inte infriat olika förhoppningar. Liksom alltid förr finns det stor anledning att varna för underskattning av svårigheterna. Om efterkrigsutvecklingen präglats av något, så torde det vara av stormakternas oförmåga hittills att etablera en basis för sina förhandlingar, som kan möjliggöra verkliga framsteg. Men, som Lie uttrycker det, vägen fram mot en lösning av tvistefrågorna ligger dock öppen, och framstegen på många områden utanför det politiska understryker det internationella samarbetets stora betydelse och även möjligheten att nå resultat.

Sven G. Strand.

LAHOLM

Fastighetsaffär.
På auktion i går såldes fröken Theresia Anderssons, Värnen, Laholm, fastighet Stadsägan nr 227 för 25,000 kronor till f. lantbrukaren Axel Svensson från Restad.

Laholms Rödakorskår
sätter, som vi förut omtalat i gång med nya kurser på torsdag. Det blir dels en allmän kurs om 60 timmar, dels en nybörjarkurs, vilka delvis kommer att drivas samtidigt. Ledare blir densamma som i våras, överfurir Arne Björnsson, Halmstad. Kåren hoppas, att samtliga, som deltog i fjolårets kurs skall gå med även i den nya kursen och hälsar dessutom alla andra intresserade välkomna. Det är glatt och trevligt kamratliv, och mycket intressant och roligt att lära på kurserna. Kursen börjar på torsdag kl 19.30 i hemvärnsstugan och vårterminens kursdeltagare samlas där på onsdag kl. 19.

Se vår stora sortering av stilfulla **möbler.**

Nya Möbelaffären
Telefon 373 LAHOLM.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

65 år
fyller i dag sjuksköterskan Alma Wallin, Sk. Fagerhult.

50 år
fyller i morgon lantbr. Hilmer Bengtsson, Norr Össjö, Hishult. B. ägnar sig uteslutande åt skötseln av sitt lantbruk.

50 år
fyller i dag lantbrukaren Fritz Elmlund, Bjäringatorp, Skånes Fagerhult.

HYLLNINGAR

— Fru Dagmar Edensvärd, Laholm, blev på sin 75-årsdag i går hyllad med presenter, blommor och telegram. Från laholmslottorna samt ett antal vänner överlämnades penningbelopp och blomsteruppsatser.

— På sin 60-årsdag på måndagen blev trädskötaren Hilmer Svensson, Hasslöv, hjärtligt hyllad. Redan under dagens första timmar uppvaktades han av släktingarna med en penningsumma och textade adresser. På morgonen hyllades han av barnen samt vänner och bekanta, vilka överlämnade penningsummor. Under dagens lopp fick han mottaga presenter och blomstergrupper samt ett antal telegram.

— På sin 75-årsdag på söndagen blev fabrikör Sixten Bäckström, Veinge, föremål för hjärtlig hyllning. Från styrelsen för Veinge elektriska förening överlämnades genom godsägare Axel Månsson, Orreberg, och komm.-ordf. Gustaf Johansson, Bölarp, ett bokverk och föreningen Veinge vattenverk uppvaktade genom trävaruhandl. A. Danielsson o. stationskarl Wilhelm Karlsson med en blomsteruppsats. Från barn och barnbarn fick han mottaga en golvmatta och vänner från olika håll uppvaktade med bokverk, en mängd blommor samt ett 50-tal telegram.

— Kamrer Johan Rodin, Vekaboda, Markaryd blev hjärtligt hyllad på sin 60-årsdag med presenter, minnesgåvor m. m.

Makan uppvaktade således med en penninggåva och barnen med en skrivstol. Övrig släkt uppvaktade med penninggåva o. textad adress. Sockenfullmäktige uppvaktade genom sin ordf. folkskollärare Olof Selldén, vilken överlämnade en kontantgåva och textad adress. Hr Selldén frambar vidare en gratulation från Markaryds Hemvärn, där jubilaren nedlagt mycket intresse. Grannar och vänner uppvaktade genom en deputation bestående av landstingsman Algot Lundin, Ekhult, och lantbrukarna Tage Johansson, Vekaboda och V. Crona, Harpholma. Dessa överlämnade en minnesgåva och textad adress. Styrelsen för Markaryds Kreditförening uppvaktade genom styrelseledamoten lantbr. Nils Svensson, Ryd, varvid en minnesgåva överlämnades och handl. Sven Henriksson, Markaryd uppvaktade för vännerna i Markaryds köping. På telegrafisk väg ingingo ett 25-tal hyllningar.

På lördagskvällen gav jubilaren supé för 100-talet inbjudna, varvid han ytterligare hyllades.

LYSNING

— för chauffören Bror Bertil Holmberg, Laholms landsförsamling, och fröken Berta Margareta Ingegerd Holmström, Elestorp, Tjärby.

BRÖLLOP

— I Knäreds prästgård sammanvigdes på lördagen hr Evert Allan Svensson och fröken Herta Viola Nilsson, båda från Osby. Vigselförrättare var komminister Rydén.

— I Knäreds kyrka ha vigts lantbr. Åke Persson, Edenberga, Ränneslöv, och fröken Maja Lisa Nilsson, dotter till lantbr. Severin Nilsson, Kövlinge, och hans maka. Sedan brudparet under tonerna av en bröllopsmarsch, utförd på orgeln av kantor Landén, tågat in i kyrkan, sjöngs ps. 306. Vigseln förrättades av komm. Erik Rydén. Efter vigseln sjöngs ps. 234, varefter pastor Landén sjöng "Härligt lovad vare Gud" av Josef Eriksson. Brudparet lämnade kyrkan under tonerna av en bröllopsmarsch. Efteråt gavs middag i brudens hem för släkt och vänner, och de nygifta blevo under aftonens lopp föremål för hyllning i form av tal och sång.

DÖDSFALL

Nils Andersson. I en ålder av 82 år avled på söndagsmorgonen f. d. bromsaren Nils Andersson, Markaryd. Den avlidne var född i Osby och kom 1900 till Markaryd där han fick anställning som lastare i trävarufirman C. Anton Bengtsson. Sedermera fick Andersson anställning vid dåvarande Hässleholm—Markaryds järnväg.

Andersson tillhörde under en tid köpingsfullmäktige och var kassör i sjukkassan. Han var en av initiativtagarna till IOGT-logen Seklets början i Markaryd. Under de sista åren har Andersson varit uppbördsman vid Markaryds Erkända sjukkassa och detta arbete lämnade han för endast ett år sedan då den sjukdom som nu blev hans död lade hinder i vägen.

Närmast sörjande är sonen landstingsman Gunnar Andersson, Markaryd samt 3 döttrar av vilka Martha är gift med banarbetare Axel Berg, Markaryd och i vars hem den avlidne under sin sjukdom vårdats. De andra döttrarna är en bosatt i Amerika och en i Stockholm.

Gustaf Bäck. F. kyrkoherden Gustaf Bäck, Arvika har avlidit, 85 år gammal.

Han var född i Glimminge Malmö hus län, där fadern var kantor. Han kom i unga år med fadern till Hishult, där denne i många år verkade som kantor.

Han avlade mogenhetsex. i Halmstad 1888, fortsatte studierna vid teologiska fakulteten i Lund och prästvigdes 1893. Efter tjänstgöring i Sunne och Karlskoga blev han 1918 kyrkoherde i Arvika landsförsamling. Sedan 1938 var han emeritus.

Blan de närmast sörjande märkes en halvbror, f. fjärdingsman Artur Persson, Hasslöv och halvsyster fröken Marta Persson, Hishult.

Alfred Sveensson. I en ålder av 75 år avled i går efter en

14-årig barnaföderska i Ängelholm.
Till lasarettet i Ängelholm infördes härom dagen en flicka på knappt 14 år, som befann sig i höggradig grossess. Hon har nu fött ett barn. Förlossningen gick bra och mor och dotter befinner sig väl. Barnavårdsnämnden tar nu itu med fadern, en höganäsyngling.

Bilstöld i Halmstad uppklarad.
Den Chrysler-bil som stals i Halmstad för en månad sedan på Hamngatan, har nu kommit tillrätta. En rymling från en ungdomsanstalt i Ystad har gripits i Stockholm och erkänt bl. a. denna stöld. Från Halmstad begav han sig närmast till Borås, varvid en dramatisk jakt etablerades av polisen. Han lyckades emellertid då undkomma.

Laholms Manskör.
Repetition i kväll kl. 19.30 i Nyby skola.

Biograferna

Vallberga Biograf
Onsd. kl. 8. (Barnförbj.)

Våxtorps Biograf
Torsdag kl. 8
LARS HARD
Efter Jan Fridegårds roman

Lantbruksnoteringar

Tillförseln till Malmö kreaturs- och köttmarknad

var mindre än föregående vecka och uppgick till 108 storboskap (därav 8 tjurar), 11 kalvar, 2 får och 8 hästar. Handeln var mycket fast och samtliga djur blev sålda. Kor höjdes för extra prima med 5 öre till 150 samt kl. 1 yngre fullt feta med 2—3 öre till 137—143, extra prima kvigor och stutar samt dito tjurar med vardera 2 öre till resp. 162 och 172. Lamm slutligen föll 10 öre till 165—190. I övrigt blev noteringarna oförändrade.

Smågrisnoteringen från Sveriges Smågrishandlares Riksförbund är från den 12 sept. tills vidare kr. 2:90 pr kg. t. o. m. 17 kg. medelvikt kr. 1:80 per kg. t. o. m. 25 kg. och kr. 1:00 för vikt över 25 kg.

Premiegrisar kl. I från veterinärkontrollerade besättningar betalas med ett tilläggspris av 15 öre per kg för samtliga viktklasser.

Predikoturer

Högaryd pred. hos A. Gustavsson, onsdag kl. 19 av Gottfrid Johansson.

längre tids sjukdom f. lantbr. Alfred Svensson, Hishult.

Den bortgångne var född i Pershult, Växtorp, och innehade i ett 25-tal år ett lantbruk i Ydrilt. Efter att ha försålt detta köpte han i Hishult ett tomtområde, som han själv med mycket arbete uppodlade och lät bebygga. Svensson gjorde sig känd som en ordningssam och duktig lantbrukare, som helt gick in för sina sysslor. Personligen var han bekant som en snäll och sympatisk man, mycket kyrkligt intresserad, och försummade sällan en gudstjänst. Närmast sörjande äro maka, tre bröder och en syster samt syskonbarn.

BEGRAVNING

— En gripande begravningsakt ägde på lördagseftermiddagen rum i Markaryds kyrka då stoftet efter den genom drunkning omkomne pojken Karl Gustav Tudell, Tuthult vigdes till gravens ro.

Högtidligheten började med ps. "Tryggare kan ingen vara" varefter komm. W. Magnusson höll ett gripande griftetal med text hämtad ur Luk. 7:13 samt förrättade jordfastningen. Omedelbart på denna sjöng kantor Adolf Adgård en solosång, varpå följde begravningsmässan och ps. 283: 7—9.

Vid graven talade först fadern lantbr. Johan Tudell, Tuthult och tackade för tid som varit. Skolkören under ledning av kantor Ad. Adgård sjöng, varefter folkskollärare Martin Rahm, Markaryd talade för skolklassen och nedlade en krans från lärare och klasskamraterna. Komm. W. Magnusson talade för skolrådet och för kyrkliga söndagsskolan och nedlade blommor från dessa. Handl. Gustav Svensson talade även till den bortgångnes minne.

Skolklassen tog så avsked av sin klasskamrat genom att gå förbi graven och kasta ner en blomma på kistan. Som avslutning lyste komm. Magnusson frid över griften, varpå man unisont sjöng ps. 66. En överväldigande blomsterskörd nedlades vid graven.

— I Växtorps kyrka vigdes i går stoftet av fröken Edit Persson, Ylleved, till den sista vilan. Prestaverande var hemmansäg. Sigfrid Ström, Varalöv, och Oskar Nilsson, Skrårmered. Före jordfästningen, som förrättades av kyrkoadj. W. Bastholm, sjöngs ps. 549: 1—2 och efter ps. 545: 8. Så fölide begravningsmässan, och akten slöt med psalm 400: 11, varpå kistan under sorgemusik utbars och sänktes i graven. Här läste officianten en bön, och ps. 396: 3 sjöngs. Fröken Alma Borg sjöng en sång och talade till den bortgångnas minne. En vacker blomstergärd hade sänts till båren.

Hallands landsting besöker Laholm och södra Halland

BESER DEN TILL. OCH OMBYGGDA SJUKSTUGAN I BÖRJAN PÅ OKTOBER.

Landstinget i Hallands län har sedan många år tillämpat den synnerligen förnuftiga braxisen, att anslå en av mötesdagarna till en utflykt till någon del av länet. Men detta är ingalunda någon enbart nöjesresa, tvärtom är den i allra högsta grad nyttobetonad. Landstinget rör sig ju med stora siffror när det gäller de ekonomiska historierna och det är främst för att se, var landstingets ledamöter gör av med dessa pengar, som man då varje år tar en tur ut i sitt län.

Givetvis passar man då också på och bekantar sig med bygden och bygdens folk i största möjliga utsträckning. Det är givetvis inte så lätt för någon landstingsman från Töls eller Hanhals eller Släp — vad de nu heta vara allra nordligaste kommuner att säga vad som behöver göras nere i Östra Karup eller Hasslöv för att nu taga ett ytterlighetsexempel. Det är därför, som man företar denna resa.

Enligt vid Laholms Tidning erfarit, kommer resan denna gång att ställas till södra Halland och huvudmålet blir Laholms Sjukstuga som nu likt en ny Fågel Fenix reser sig ur den gamla förnedringen. Kring sjukstugan stod för en del år sedan en synnerligen hård strid — Halmstads intressenterna med Halmstadstidningarna som villiga vapendragare ville lägga ned densamma, men södra Hallands främste man, dåvarande riksdagsmannen Verner Andersson, tog med frejdigt mod upp kampen och stödd inte minst av Laholms Tidning lyckades han övertyga landstinget om riktigheten av att allt inte skall dras in till de större städerna. Till hans ovanskliga ära vann han i dragkampen och med så gott som alla landsbygdsrösterna vann över storstadsintresset i Halmstad. Det är en sak, som Laholms stad och södra Halland aldrig nog kan tacka Verner Andersson för.

Kristid och med den följande svårigheter har gjort att Laholms sjukstuga blivit bra mycket dyrare än när reparationen och tillbyggnaden en gång beslöts och det har också dragit ut på tiden. Men det har inte gjort så mycket, vi har vår sjukstuga kvar och den fyller i mycket hög grad sitt ändamål, inte minst då den nyinrättade förlossningsavdelningen. Och under doktor Lars Edéns skickliga ledning har sjukstugan utvecklats på ett mycket lyckligt sätt.

Hallands läns landsting har lagt ned mycket pengar på Laholms sjukstuga, hur mycket vet vi ej exakt, men skulle tro att det med utrustning och allt går på c:a en halv miljon. Och nu vill man se vad man fått för sina pengar. Så vacker som sjukstugan är och så väl som den är inredd, får man nog säga, att det inte är lite. Men landstinget vill själv övertyga sig om saken och därför ställes årets utfärd till södra Halland. Här blir det främst Laholm som besökes. I främsta rummet skall man titta på sjukstugan och sedan givetvis tandpolikliniken. Så tar man sig en titt på staden och givetvis en bit mat på Stadshotellet. Hur programmet i övrigt kommer att gestalta sig är ännu inte klart, men det finns ju mycket veckert och intressant att titta på i södra Halland. Resan äger rum en av de första dagarna i oktober.

Det glädes oss laholmare och sydhallänningar att få kunna hälsa landstingets ledamöter välkomna till våra bygder, där vi hoppas att de under en dag skola trivas, finna bygden intressant och sedan kanske flera gånger komma ihåg oss med anslag och institutioner.

Cel.

Ni har väl Kungaporträttet 1948 i ram med kunglig krona? Beställ det annars från Kungakommittén 1948, Drottninggatan 38, Stockholm. Priset är 15 kr. och postgironumret 901949

Smygproffseriet avslöjas i bok av "Håsjö-Kometen"

GÖTEBORG (TT).

Den gamle skidmästaren Alfred Dahlqvist, "Håsjö-kometen", avslöjar i en bok som kommer inom kort både vad han själv och andra stjärnidrottsmän fått i kontant vederlag för att delta i tävlingar.

Dahlqvist uppger enligt Ny Tid att han haft 400 kr pr tävling. Håsjö säger att han faktiskt skämdes för att ta emot den förnäma belöningen till årets främsta prestation.

Debatten om de allt mer framträdande proffstendenserna kommer med all säkerhet att blossa upp till en tidigare aldrig skådad intensitet. Det har nämligen lagats till en bomb, långt värre än både Hägg-historien och Ivar Lo-Johanssons kända stridsskrift Jag tvivlar på idrotten.

Alfred Dahlqvist, den legendariske Håsjö-Dahlqvist har skrivit en bok med det oskyldiga namnet karusellen, som om några veckor utkommer på det ambitiösa LTs förlag. Karusellen är — enligt vad NT erfar — en häftig uppgörelse med idrottens många avsigsjor. Författaren avslöjar bl. a. både vad han själv och andra stjärnidrotsmän får in i kontant vederlag för att delta i tävlingar. Det uppges att Dahlqvist fråga om sig själv anger summan 400 kronor pr tävling.

Håsjö fick ett år Svenska Dagbladets guldmedalj för årets främsta idrottsbragd. Enligt uppgift berättar han i sin bok hur han faktiskt skämdes för att ta emot denna förnäma belöning. Han ansåg för egen del att Gunder Hägg gjort årets främsta prestation.

Man minns den vildsamma debatten efter Ivar Los bok. Då kunde man med visst fog säga att författaren inte kände till idrotten i erforderlig utsträckning. Den anmärkningen torde knappast kunna riktas mot Håsjö, som ju har en lång och ytterst meriterad idrottsmannabana att falla tillbaka på. Han har med stor framgång försvarat den svenska idrottsäran både här hemma och på utländska tävlingsbanor. Vad han inte vet om den svenska stjärnidrotten torde inte vara nödvändigt att veta. I alla händelser avvaktas hans bok med det allra största intresse. Det råder ingen tvekan om att den kommer att vacka en synnerligen livlig debatt, och det är väl inte alldeles uteslutet att de avslöjanden han kommer att göra kan åstadkomma oväntade åtgärder.

Interparlamentaristiskt:

Svenska kvinnan hyllades hänfört i fredsdebatten

STOCKHOLM (TT).

Interparlamentariska unionen fortsatte på måndagen, kongressens sista dag, debatten om fredens konsolidering.

I fredsdebattens slutspurt stod ett 20-tal talare anmälda, och ordföranden professor Georg Andren var tvungen att hålla strängt på tidsbegränsningen.

Kommunisten Terracini, Italien, inledde och bland förmiddagens mera anmärkningsvärda anföranden var ett av schweizaren dr Ernst Boerlins som framhöll att det är interparlamentarikernas plikt att tro på en verklig möjlighet att bibehålla freden. Tal fann det vara värdefullare att lösa åtminstone några små problem än att fatta resolutioner om de stora. Han underströk att freden måste byggas på lag såsom skett vid sammanslagningen av Schweiz kantoner och Amerikas Förenta stater. Respekt för lag och överenskommelser är vad man måste sträva efter.

I allt akademiskt tal om vad som menas med fred och hur man bäst skall kunna bevara den kom sir Thomas Moore, Skottland, med ett för den svenska kvinnan glädjande ingress. Han hyllade Stockholm där han funnit kvinnorna vara i högsta grad attraktiva och förvånansvärt vackra, och beklagade att medlemmarna i den brittiska delegationen var gifta eller medelålders, annars skulle de ha tagit många av de svenska flickorna med sig till England. Beträffande freden sade han att nationerna i 2,000 år sökt lösa sina mellanhavanden medelst krig och framhöll att rustningar i och för sig inte kan sägas vara anledning till krig. Krigshandlingar förekom lika lätt då man endast hade pil och båge som nu när det finns atombomber.

Huneidi, Syrien, beklagade den ringa publiciteten kring kongressen och hoppades att det skulle bli betydligt fler åhörare och tidningsmän under debatterna i fortsättningen för att sprida unionens idéer till världens alla hörn.

Skytte

LAHOLMS SKYTTEFÖRENING avslutade i söndags sin skolskjutningssäsong med att tävla om lantmätare Hassellunds vpr. 3—4:de tävl. om fabr. Henry Söderströms vpr. gick även i samband med statspristävl. för kl. 3—5, samt sista månadstävl.

Olle Wilhelmsson har varit den av Laholmsskyttarna som har klarat sig bäst och han frångick ej sin vana att klå sina medtävlare. Han vann sålunda tre tävl. i sönd. utan att vara hotad av någon.

I 3:dje klassen visade sig John Jönsson vara den bästa och segrade också i de tre tävlingarna.

Vädret var ganska mörkt, varför toppresultaten uteblev, men vi har sett sämre.

Resultat:

Statspristäv. Klass 3: 1) John Jönsson 73 p. 2) Gunnar Paulsson 71.

Klass 4—5: 1) Olle Wilhelmsson 72 p. 2) Gunnar Fritzon 67. 3) S. G. Nilsson 64. 4) Nils Nilsson 60.

Månadstävl. Klass 3: 1) John Jönsson 208 p. 2) Gunnar Paulsson 202. 3) Erik Jönsson 197.

Klass 4—5: 1) Olle Wilhelmsson 215 p. 2) Thorsten Broberg 206. 3) S. G. Nilsson 198. 4) Artur Larsson 198. 5) Gunnar Fritson 198. 6) Nils Nilsson 198. 7) N. E. Ebbersten 197.

Föreningens Vpr. Klass 3: 1) John Jönsson 117 p. 2) Gunnar Paulsson 112. 3) Erik Jönsson 91.

Lantmätare Hassellunds Vpr. Klass 4—5: 1) Olle Wilhelmsson 116 p. 2) Gunnar Fritzon 104. 3) S. G. Nilsson 103. 4) Nils Nilsson 98.

10-ring tavl. ingående i Fabrikör Henry Söderström Vpr.: 1) Artur Larsson 93 p. 2) Nils Nilsson 92. 3) Börje Nilsson 91. 4) Olle Wilhelmsson 91. 5) N. E. Ebbersten 90. 6) Th. Broberg 87.

I blickpunkten

Rundabordskonferensen. För jordbrukets del innebär uppgörelsen visserligen icke att de ursprungligen framförda kraven helt uppfyllts, men dock ett efter omständigheterna tillfredsställande resultat, skriver "Skånska Dagbladet" (bf):

Med hänsyn till den överlag tämligen goda skörden i år torde det knappast finnas anledning klaga över den träffade uppgörelsen. Vad man möjligen kan utsätta beträkligheter mot är att mjölkprisförhöjningen helt skall bekostas av statsmedel, men om stabiliseringspolitiken kan räddas på detta sätt skall vi inte göra några invändningar. Genom överbalanseringen av budgeten finns medel tillgängliga utan att man behöver höja statens inkomster för ändamålet.

Uppgörelsen vid Rundabordskonferensen är en framgång för regeringens strävan att fullföljа den ekonomiska stabiliseringspolitiken men är samtidigt ett mogenhetsprov för svensk demokrati, skriver "Morgon-Tidningen" (s):

Det är väl inte allför djärvt gissat att jordbrukets organisationer kommer att utan allför stor självövervinnelse acceptera den uppgörelse som deras förhandlare rekommenderat.

Företrädarna för såväl jordbrukarnas som löntagarnas organisationer gjorde dessbättre de medgivanden, som krävdes för att hittills gällande riktlinjer för stabiliseringen skulle kunna tillämpas även nästa år — men på skattebetalarnas bekostnad, skriver "Svenska Dagbladet" (h):

De nya subventionerna gör budgetens omskrutna överbalansering än mera illusorisk än den redan är och försämrar utsikterna att genomföra de skattesänkningar, som är nödvändiga för att stimulera kapitalbildningen och företagsamheten. Den snedbelastning till ensidigt gagn för industriarbetarna, som på senare år präglat vår ekonomiska politik, har dämmed förvärrats.

Ordalagen i kommunikén undviker med påfallande omsorg det faktum att beloppen skall utgå i subventionsform, säger "Dagens Nyheter" (fp):

Hur många brister en sådan lösning än äger, måste det emellertid konstateras att ingen annan väg för dagen tett sig framkomlig. Samtidigt skall med tillfredsställelse noteras att röster från jordbrukarhåll uttryckligen betecknat anordningen som ett provisorium. Också subventionernas framtida avveckling är ett trängande problem, vars lösning vederbörande har att förbereda under det rådrum som vunnits vid runda bordet.

Besked från TCO om stabilisering dröjer till dec.

Representantskapet sammanträder på lördag.

STOCKHOLM i dag. TT.

Först under november o. december räknar TCO med att få besked från de anslutna förbunden om deras anslutning till stabiliseringspolitiken upplyser dir. **Valter Åman** i TCO för DN.

TCO:s styrelse sammanträdde på måndagen för att bereda förslag till uttalande i stabiliseringsfrågan, som skall föreläggas representantskapsmötet på lördag. Uttalandet kommer därefter att tillställas de olika förbunden, vilkas besked som sagt väntas före årsskiftet.

Båstad

Båstads pastorat.

Kyrkoherde S. Adrian har beviljats semesterledighet 11—30 september. Domkapitlet har förordnat kyrkoherde Sam Olivius att jämte egen tjänst under tiden som vice pastor uppehålla kyrkoherdetjänsten i Båstads pastorat.

Senaste nytt:

PK:s avdeln. för papper upphör från 1 november

Men ovisst om priskontrollen på papper också slopas.

STOCKHOLM i dag. TT.

Priskontrollens avdelning för papper kommer enligt DN att avvecklas den 1 november i år och dess chef, riksdagsman Erik Brandt återgår i samband därmed till sin verksamhet som ombudsman i tobakshandlarnas riksförbund.

Direktör Älmeby i priskontrollnämnden bekräftar, att avdelningen skall upphöra i höst men vill inte yttra sig om huruvida detta också innebär, att priskontrollen på pappersvaror samtidigt slopas. Arbetsuppgifterna har minskats och vi räknar med att kvarstående arbete kan övertas av priskontrollnämndens all männa avdelning, säger hr Älmeby. Utom de flesta slag av papper med undantag för tidningspapper berör verksamheten på denna byrå numera i huvudsak sågade trävaror.

150 000 kr. norskt rekord i tipsvinst

Tre tolvor och flera elvor.

ARENDAL i dag. (TT. fr NTB.)

Nytt norskt rekord för tipsvinst har satts av Jon Simonsen Haaland från Bergen. Det lyder på tre rader med 12 rätt och flera rader med 11 rätt och resultatet blir en sammanlagd vinst på omkring 150,000 kr.

Påtryckningar på de ungerska lantarbetarna?

UD vill ha besked om event. otillbörligheter.

STOCKHOLM i dag. TT.

Utrikesdepartementet har enligt DN från vederbörande myndigheter begärt uppgifter om otillbörliga påtryckningar förekommit på de ungerska lantarbetarna för att förmå dem att resa tillbaka till sitt land. UD väntar härom besked inom den närmaste tiden. Skulle sådana påtryckningar ha gjorts, kommer UD att vidta sådana åtgärder, som påkallas. Skulle ungerska regeringen vidta några represalier mot dem, som inte vill resa hem, t. ex. fråntaga dem deras ungerska medborgarskap, får de stanna här på främlingspass, som andra politiska flyktingar.

"Vi yngre jordbrukare fortsätter samarbetet"

ty den väg som våra fäder slagit in på – *samarbetet i föreningsrörelsen* – finner vi yngre jordbrukare också vara den naturliga vägen för att hävda jordbrukets ställning i vårt moderna samhälle. Vi är väl medvetna om vilka svårigheter som jordbruket haft att kämpa med innan föreningsrörelsen ordnade upp förhållandena. Följaktligen är det vår självklara plikt att slå vakt om och bygga vidare på föreningsrörelsens idé. Den skapar trygghet och sund prisbildning – fördelar som kommer både producenter och konsumenter till godo.

Sveriges jordbrukare håller också sammar

för egen och föreningsrörelsens framgång

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör: SVEN B. JONSSON. Tel. 150.

Fin idrottssöndag för Markaryd och Timsfors.

Ur sportsynpunkt var söndagen en strålande dag för Markaryd och Timsfors. MIF vann i Hamneda med 1—0 och Timsfors vann hemma över Strömsnäsbruks B-lag med 5—1, Timsfors reservlag segrade i Örkelljunga mot därvarande B-lag med 2—0 och såväl Markaryds som Timsfors orienterare placerade sig i budkavlemästerskapen för distriktet.

För att börja med fotbollen så lyckades MIF hemföra segern i Hamneda även om det satt långt inne. Resultatet blev även bara 1—0 och detta svarade Lennart Johansson för. Målet tillkom efter 17 minuters spel och målgöraren sköt direkt från 30 meters håll och utan chans för Hamnedamålvakten. MIF hade det mesta att säga till om i första halvleken medan hemmalaget stundtals pressade i den sista halvleken. MIF fick ställa upp med flera reserver och bl. a. saknades centern Roland Nilsson Försvaret var bra och stabilt och om några skall framhållas framför de andra i laget så får det vara Arne Persson, Arne Dahlberg och John Johansson. I kedjan höll Tuve Bergholtz uppe spelet ganska bra, men övriga kedjemedlemmar kom inte upp i sin vanliga spelstyrka. Därför blev kedjespelet mest sparka och spring och några större bloppor i hemmaförsvaret lyckades man inte skaffa.

— — —

Timsfors hade inte större besvär med Strömsnäsbruk på hemmaplan och segern kom att lyda på 5—1. Halvtidsresultatet blev 2—0. Målgörare i hemmalaget var Arne Nilsson 2, Adolf Nilsson, Tage Kronkvist o Kurt Simonsson vardera 1. Den sistnämnde gjorde sitt mål på en straffspark. Domare var Burnander, Skillingaryd och han gjorde ett gott intryck.

— — —

Timsfors B-lag gick vidare på iullstrumporna och avfärdade Örkelljunga B-lag på deras egen plan med 2—0. Målgörare var Sven Aström.

Budkavle DM i orientering

avgjordes i söndags. Damerna tävlade i Skillingaryd och här hade MIF ledningen till 1 km från mål. Den sista kontrollen bommades emellertid och därmed fick laget nöja sig med 7-placeringen. Margit Svens son blev tvåa på sin sträcka och kunde lämna stafetten till Gullan Frick med endast en liten bit efter det första laget. Gullan Frick å sin sida förbättrade ställningen genom att kunna lämna ifrån sig stafetten till Barbro Salomonsson endast ett par sekunder efter ledarlaget. Barbro fullföljde och ledde tävlingen mycket över lägset tills hon missade sista kontrollen 1 km. från mål.

I seniorernas DM placerade sig MIF som fjärde lag medan Timsfors blev 10:e lag. I MIF:s lag löpte Robert Sandberg första sträckan och han blev därvid 6:a. Gösta Svensson blev 13:e man på sin sträcka, men förde upp laget till 5:e placeringen. Siste man Gösta Gustavsson blev 10:e på sin sträcka och han lyckades därmed att förbättra MIF:s ställning ytterligare till 4:e placeringen.

Timsfors hade Göte Sundberg som starter och han placerade sig som 25:e man. Georg Salomonsson blev an dra man på sin sträcka och han förde upp laget till att ligga som tvåa. Gösta Salomonsson förde stafetten i mål som tionde lag.

Små SERIEGLIMTAR

HISHULT SPELADE OAVGJORT mot Hellias och resultatet 2—2 får anses ganska rättvist. Men någon orättvisa hade ju heller inte skett om Hishult fått bägge poängen på sin starka andra halvlek. Men Hishult har satt in tre nya mannar i sitt lag och trots att dessa sköte sig bra, så dröjer det givetvis innan de bli inspelade i laget. Hellias tog ledning varefter Hishult utjämnade genom Folke Karlsson. Men Hellias, som dominerade i första halvlek, tog ledningen och halvtidsresultatet var 2—1. Hi, Osten Nilsson utjämnade i mitten på andra halvlek för Hishult och trots många fina chanser lyckades det inte Hishult att få fler mål. Hishults lag var jämnt och ingen kan nämnas före någon annan. Bra domare var Lars Andersson, Halmstad.

HISHULTS B-lag spelade hemma mot Ekets GIF och vann rättvist med 3—1. Hy. David Karlsson gjorde två och vy. Sten Hansson ett mål.

KNARED ÖVERRASKADE och kopierade Veingea bravad att slå allt för segersäkra Genevad, som nu efter de inledande framgångarna tycks ha kommit i en vågdal. Resultatet blev 3—2 sedan Knäred haft ledningen i halvlek med 2—1. Segern var snarare för liten än för stor, då Knäred dels hade en synnerligen vacker spelöppning, dels hade tre plankskott samt en frispark inne. Den senare blev dock underkänd som mål. Endast under c:a en kvart i mitten på andra halvlek hade Genevad något att säga till om. Genevad spelade bra men Knäred var ett strå vassare. I det segrande laget var vi. Bertil Svensson klart bäst och han gjorde också två mål, medan Erik Johansson gjorde det tredje. Bra domare var Österen Andersson, Halmstad och 200 personer tittade på. Genevads mål gjordes av Börje Larsson och Fägelberg. Genevad saknade emellertid både Eve Nilsson och Hans Uno Johansson i kedjan, varjämte Meilberg spelade back. Under sådana förhållanden är det inte så konstigt att Genevads tidigare så berömda anfall inte blev vad det varit. Från Genevadshåll vill man också framhålla, att laget inte spelade bra för dagen, men att å andra sidan Knäred spelade hårt och att det aldrig blev något fotboll att tala om.

GENEVAD OCH KNARED B spelade oavgjort 3—3 i en skaplig förmatch. Resultatet var rättvist.

VEINGES KEDJA GICK EJ BRA i matchen mot Trönninge, som vann med matchens enda mål. Efter spelfördelningen borde det dock blivit oavgjort, ty Veinge brände många fina chanser. Det blev därför en försvarens match i första hand. Trönninges kedja hade dock lite mera udd på sina kombinationer än ved Veinge hade och detta gav också utslag. Trönninges mål kom en kvart före full tid. Bäst i Veinge voro hb. Egron Bengtsson och ch. Arne Jönsson. Domare var Erik Lennheden, Halmstad, som dock borde alltför lite på sig för att ha någon ordentlig överblick över spelet. 125 personer tittade på. I en förmatch vann Trönninge B över Veinge B med 3—1.

VAXTORP SPELADE BRA men borde ha gjort lika många mål till i Simlångsdalen. Nu blev det 4—0 med två mål i vardera halvlek. Men med aldrig så lite tur kunde det blivit fyra till. Men nu ställde Växtorp upp med två reserver i kedjan och detta inverkade menligt. I övrigt var laget jämnt och man kan inte nämna någon särskild. Första målet var ett självmål, andra en vacker nick av Sigvard Nilsson medan Robert Johansson och Jarl Hammarlund gjorde de båda andra. John Johansson, Halmstad, lömde bra. Med laget följde ett 30-tal supporters i bussen och i det vackra vädret blev det en revlig utfärd. Man stannade på vallen och tog sig en svängom invid den vackra sjön.

VAPNO VANN ÖVER RÄNNESLÖV men siffrorna blevo 5—3 och ej 5—1, som vi uppgav i går. Resultatet var dock rättvist, då Vapnö hade ett betydligt bättre sampel än Ränneslöv, vilket senare dock spelade ganska skapligt. Men det behövs som sagt bättre samspel. Matchen blev emellertid juste och spännande med många mål. Ränneslövs mål gjordes av Ebbe Bengtsson, Ingvar Wahlén och Bertil Nilsson, det sistnämnda på straff. 150 åskådare hade infunnit sig och bra domare var Allan Holmberg, Laholm. I en förmatch mellan de båda föreningarnas B-lag vann Ränneslöv med 2—1. Målgörare voro Erik Nilsson och Stig Hellström.

NYKOMLINGARNA KORNHULT hade varit värt ena poängen i uppgörelsen mot Skogaby på söndagen. Matchen var jämn men Skogaby låg något över i andra halvlek. Så att något större mått av orättvisa skedde inte när resultatet nu blev 3—2 efter en mällös första halvlek. Spelet var dåligt å ömse sidor och matchen inte mycket att hurra för. Skogaby brände en straff och gjorde mål på en annan. Denna slogs av ch. Gunnar Andersson medan de båda andra målen gjordes av vy. Rune Bengtsson och vi. Torsten Karlsson. C:a 100 personer tittade på och bra domare var Ture Svensson, Laholm.

Cel.

KRING BUDKAVLE-DM

Erik Gustavsson, Drans oldboysorienterare — trefaldig hallandsmästare — löpte första sträckan i segrarlaget. Han förlorade ungefär kvarten på de ledande lagen till första växlingsmålet. Avlösaren, Olle Svensson gjorde en av de bästa individuella prestationerna då han på andra sträckans 12,5 kilometer förde upp sitt lag till täten och kunde skicka iväg sin broder — Ake — på slutsträckan med en minut tillgodo på överraskingen Vessige—Glänta. Den gode Ake ökade ytterligare på försprånget och fullföljde klubbtriumfen.

VACKRASTE VÄXLINGSPLATSEN

är natursynpunkt var den andra, som var belägen vid gården Stensebo, c:a 5 kilometer väster om Torups station. Fyra sjöar inramade gården och sign. befann sig också bland dem som fick vänta rätt länge på sin avlösare, varför det blev tillfälle till meditationer. Ett "de tusen sjöarnas land" i miniatyr kunde man kalla detta område. På ett område inom tre kilometers omkrets kunde man nämligen på kartan upptäcka inte mindre än sjutton småsjöar och tjärnar.

HALMSTADS OK

grundlade sin seger i oldboysklassen på andra sträckan där deras nyförvärv från Anderstorp i Småland hade bortåt kvarten bättre tid än "Fiork" i Friskuslaget, HOK-aren Göte Andersson var fullständigt slut och det är fråga värt om man bör ta orienteringen så allvarligt. Det är ändå bara fråga om lek och avkoppling från det vardagliga arbetet. En oldboys (över 35 år) bör nog ta det förståndigare och omdömesgillare än HOK-oldboysen gjorde.

LAGSAMMANSÄTTNINGEN

för de sex främsta klubbarna fanns inte i gårdagsreferatet och kommer därför här: 1) IK Dran, Vedige: Erik Gustavsson, Olle Svensson, Ake Svensson; 2) Regementets IF: H. Edvinsson, Carl Berthag, Hasse Gustavsson; 3) Laholms IF: Sven Åke Nidle, Sven Svensson, Gösta Karlsson; 4) IK Uven: Lindome: Bror Karlsson, Karl-Erik Karlsson, Henning Andersson; 5) Regementets IF lag 2: A. Henriksson, Göte Harbing, Stig Jönsson; 6) OK Glänta, Vessige: Olle Olsson, Nils Svengren, Nils Stenström.

STÖRSTA ÖVERRASKNINGEN

stod faktiskt Laholms IF:s lag för. Klubben hör inte till dem, som på senare år lyckats placera sig i toppen av budkavlen. Nu slog det riktigt. Nidle klarade sig skapligt på första sträckan. Sedan tog Sven Svensson hand om budkavlen och han ryckte upp till täten vid andra växlingen f. v. b. med Gösta Karlssen, som kunde hålla undan för fruktade Henning Andersson i Uven. Men det hängde på sekunderna.

Veinge

Årets största tävlingar i dag på Laholms Idrottsplats

Skall Hishult återupprepa segern om Laholms Tidnings vandringspris ?

Som Laholms Tidning i korthet omnämnde i går, så äger i dag årets största idrottstävlingar rum på Laholms Idrottsplats. Idrotten har ju fått en allt större plats på skolschemat liksom i det allmänna medvetandet. Inte minst intresserar idrotten folkskoleungdomen och för att få lite ordning på det hela, så tog Höks härads lärareklubb i fjol ett mycket lyckat steg.

Man beslöt då, att anordna tävlingar mellan de olika skoldistrikten i södra Halland och detta försök slog synnerligen väl ut. Det var åtskilliga hundra pojkar o. flickor, som då tävlade med varandra och ett av Laholms Tidning uppsatt vandringspris erövrades av Hishult, ganska överlägset t. o. m.

I dag går dessa stora tävlingar för andra året och hur många barn, som deltager, är väl svårt att säga. Men sammanlagt blir det över 300 starter, varvid man i vissa fall dock får räkna med att samma deltagare starta i olika grenar. Sammanlagt deltar 10 skoldistrikt, nämligen Laholms stad, Laholms landskommun, Tjärby, Veinge, Ysby, Rännestöv, Östra Karup—Skummestöv, Hasslöv, Hishult, Knäred.

Tävlingarna omfatta följande grenar: löpning 60 m., längdhopp, höjdhopp, kast med liten boll, kast med slungboll och kurirstafett. De beräknas börja kl. 10 o. vara slut kl. 14. Varje deltagande skoldistrikt har an slagit 25 kr. till priser och det är sålunda ingen liten prissamling, som arrangörerna kan dela ut. Och dessutom tävlar skoldistrikten som sagt om Laholms Tidnings vandringspris. Överledare för tävlingarna är folkskollärare Georg Persson, Laholm.

DOMARELISTA för den 18 sept. 1949.

Hallandsserien Div. 1.

Laholms BK—IFK. Heberg, Gustav Carlson, Halmstad.

Hyltebruks IF—Laholms IF: K. E. Dahlberg, Halmstad.

Hallandsserien Div. II.

Hishults AIS—Veinge IF: Rune Nilsson, Laholm.

Trönninge IF—Lidhults IF: Erik Nilsson, Genevad.

Hallandsserien Div. III.

Kornhult—Skottorp: Tore Eriksson, Växtorp.

Växtorp—Rännestöv: Ber til Larsson, Skottorp.

på tapeten

av Erte

Friidrotten något framåt.

Vid friidrottsmatchen i söndags mellan Nordhalland och Sydhalland kunde man konstatera, att friidrotten är betydligt bättre nu, än tidigt på säsongen. Detta visar bäst resultaten, där åtta av de elva uppnådda resultaten är bättre än vid stora DM i Laholm den 24 juli. De resultat som stod sig från DM var höjdhoppet, där Norrman i Laholm hoppade 180 mot söndagens 175. Dag Eiwerts vann tresteget vid DM på 13,23 medan Lennart Rydell nu hade 13 cm. sämre. Det tredje resultatet var diskus, där gamlingen Charles Olsson kastade 39,65 vid DM och därmed slog söndagens överraskning Lennart Svensson med 12 centimeter.

Bland de förbättrade resultaten

lägger man särskilt märke till 100-metersresultaten där tre man noterade 11,4 medan segrartiden vid DM var 11,6. Arabiasta i Halland är 11,3 vilket den lille Hultgren noterade på Bosön. Stavhoppet var också en verkligt stor överraskning där den spänstige Gunnar Wahlström, Varbergs GIF, trots föga träning spänstade över 3,20. Han slog därmed ungdomarna i grenen. Sven Nilsson visade sig vara i fin form och trots Thomas Nilssons frånvaro förbättrade han tiden på 5,000 meter från 15,45,2 till 15,42,0. IFK-aren Åke Andersson vann 1500 meter och gjorde här endast någon sekund bättre tid än vad Thomas åstadkom vid DM. Gamlingen Charles Ohlsson var nära 13 meter i kula och besegrade därigenom DM-mästaren Gunnar Johansson.

Bredden bättre.

Det är inte bara flertalet segrarresultat som är bättre vid söndagens tävling jämfört med DM. Sålunda är treornas resultat bättre i åtta fall av elva. I längdhopp hade sjätte man 601 trots att han var reserv och detta resultat räckte till seger vid DM. En sak får man dock inte glömma och det är att de är stor skillnad att tävla på Fäskebergsvallens banor och Laholms idrottsplats dåliga banor

BASTAD—FÖRSLÖV 3—2.

Bästad lyckades i söndags på hemmaplan nätt och jämt med att slå Förslöv med 3—2, halvtid 2—1. Förslöv spelade en mycket vacker fotboll och framför allt var det snabbheten på bollen som alltid avgjordes till Förslövs fördel, så det var faktiskt värda att vinna.

Efter 3 min. hade Förslövs cf. gjort 0—1 efter en försvarstabbe i hemmalaget. I 6 min. kvitterade Eric J. 1—1. 2—1 blev det genom självmål. Halvtid 2—1.

I 10 min. in på andra halvlek blev Förslöv tilldömda en straff, och 2—2 var ett faktum.

Dagens matchvinnare blev L. Jansen som i 34 min. gjorde ett sologenombrott och gjorde 3—2 och därmed hade Bästad ännu rott hem en seger i den svåra div. III.

Bäst i Bästad var mv., ch., vh., vb. I bortalaget mv., ch., och vy. vi.

Ett par hundra personer hade besökt den spännande matchen.

Övriga resultat:

Jonstorp—Svedberg	0—1
Vejbystlätt—M. Ljungby	3—1
Väsby—Elit	0—1
Salamis—Sk. Fagerhult	3—5

M. Ljungby	7	5	1	1	21—8	11
Vejbystlätt	7	4	1	2	15—9	9
Jonstorp	7	4	1	2	13—19	9
Elit	7	4	0	3	18—11	8
Sk. Fagerh.	7	4	0	3	17—27	8
Väsby	7	3	1	3	28—8	7
Svedberg	7	3	0	4	14—18	6
Bästad	7	3	0	4	14—19	6
Förslöv	7	3	0	4	16—25	6
Salamis	7	0	0	7	7—28	0

I lördagens besegrade Bgif:s reserver i en seriematch på hemmaplan Hjärnarps IF A-lag med 8—0.

Hallandsserien div. II.
Halmstadsserien.

Knäred—Genevad	3—2
Veinge—Trönninge	0—1
Hellias—Hishult	2—2
Lidhult—F 14	3—5

F 14	5	4	1	0	16—5	9
Genevad	6	4	0	2	31—13	8
Knäred	5	3	0	2	16—13	6
Veinge	6	3	0	3	13—10	6
Hishult	5	2	1	2	15—11	5
Nyhem	5	2	1	2	8—11	5
Hellias	6	1	2	3	12—22	4
Trönninge	5	2	0	3	7—18	4
Lidhult	5	0	1	4	6—21	1

Reservlagsserien.

Laholms BK—Heberg: Stig Viberg, Genevad.

Hyltebruk—Laholms IF. Torsten Mattsson, Oskarström.

INBJUDAN

till propagandaorienteringen 1949

Alla och envar inom Höks härad boende inbjudas att deltaga i LT:s och LIF:s PROPAGANDAORIENTERING söndagen den 18/9 1949.

I allra första hand väntas deltagande av dem, som av en eller annan anledning hittills icke varit i tillfälle att pröva på skogsluffandet efter karta och kompass. Det gäller att ta i akt detta tillfälle i säsongens början att under sakkunnig tävlingsledning och på för nybörjare avpassad bana ta de första stapplande stegen. Och när dessa väl äro tagna behöves ingen mer propaganda. Ni kommer att fortsätta själv. Ni kommer att ge Er skogen i våld. Ty orienteringen är sådan.

Med denna inbjudan vill arrangörerna särskilt vända sig till de organisationer och föreningar, som ha intresse av att deras medlemmar lärt sig hitta i skog och mark och att de ha god fysisk spänst, nämligen IDROTTS- och GYMNASTIKFÖRENINGAR av olika slag, HEMVÄRNET, FRIV. SKYTTET, LOTTORNA, SCOUTERNA, SKOLORNA m. fl. Även ideella och politiska föreningar må skicka sina medlemmar. **Tävlingen är öppen för ALLA.**

Klassindelning: Även orienterare äro välkomna. En viss klassindelning måste därför förekomma för att tävlandet skall bli så Jämbördigt som möjligt. Tränade orienterare i senioråldern tävla sålunda i klass AB och d:o juniorer, oldboys, i klass C resp. klass D, nybörjare herrar i klass NH samt pojkar i åldern 14—16 år, klass P. För damernas vidkommande blir det två klasser, E för mera rutinerade och NE för nybörjare.

Bansträckorna bli, för klass AB 9,5 km., för klasserna C, D, NH, E 5 km. samt övriga klasser 4,2 km.

Priser utdelas i samtliga klasser. Dessutom tävlas det i huvudklassen om LAHOLMS TIDNINGS VANDRINGSPRIS

I samtliga klasser få de som placera sig bland de 30 % bästa, räknat efter antalet startande, utlösa det vackra tävlingsmärket i brons.

Anmälningsavgiften är för klasserna AB och D 1 krona och för övriga klasser 50 öre. Avgiften erlägges vid anmälningen, som kan ske på Laholms Tidnings redaktion (tel. 300), eller till Bertil Persson, tel. 402. Utom staden boende kan använda kupongen nedan. Den ifylles enligt anvisningarna å densamma och insändes jämte anmälningsavgift i frimärken under adress: LAHOLMS TIDNING, Propagandaorienteringen, LAHOLM.

Onsdagen den 15/9 utgår anmälningstiden, efter vilken tid inga anmälningar kan mottagas. Samling sker vid bron i Hishult kl. 9.00 den 18/9.

Utrustning: ändamålsenlig dräkt, rödpenna, kompass och karta, vilken är det nya Hässleholmsbladet NV i skalan 1:50,000. Karta finnes att köpa vid starten. Ett önskemål är att samtliga, åtminstone nybörjarna, medför visselpipa.

Till livligt deltagande och många nya orienteringsentusiaster inbjuder

LAHOLMS IDROTTSFÖRENING. LAHOLMS TIDNING.

Anmälningskupong

.....
(Skriv tydligt namn och adress)

anmäler sig härmed som deltagare i LT:s och LIF:s PROPAGANDAORIENTERING söndagen den 18 sept. 1949, i klass AB (seniorer). C (juniorer) D (oldbys. E (Damer). NH (nybörjare, herrar). EN (nybörjare damer). P (pojkar). Anmälningsavgiften — EN KRONA — FEMTIO ÖRE — bifogas i frimärken. Önskar erhålla karta.

(Ej lämplig text överstrykes).

Tillhör ..... förening, korporation etc.)

Anmälan jämte avgift skall vara arrangörerna tillhanda senast onsdagen den 14 sept. Kupongen, vederbörligen ifylld, insändes snarast under adress LAHOLMS TIDNING, Propagandaorienteringen, LAHOLM.

Hallandsserien div. III
Halmstadsserien.

Skogaby—Kornhult	3—2
Rännestöv—Vapnö	1—5
Simlångdalen—Växtorp	0—4

Skottorp	5	5	0	0	24—4	10
Växtorp	5	4	0	1	16—5	8
Skogaby	5	3	0	2	15—12	6
Vapnö	5	2	0	3	10—15	4
Simlångdalen	5	2	0	3	11—19	4
Rännestöv	4	1	0	3	4—14	2
Kornhult	5	0	0	5	5—16	0

Hallandsserien div. I, södra.
Reservlagsserie.

Start—Oskarström	0—1
Laholms IF—Örnia	1—5
Leikin—Hyltebruk	inst.
Heberg—Centern	1—5
Hallandia—Laholms BK	4—0

Getinge	6	5	0	1	32—6	11
Centern	7	5	0	2	20—12	10
Hyltebruk	5	4	0	1	14—6	9
Örnia	6	4	1	1	19—13	9
Hallandia	6	4	0	2	23—10	8
Lah:s BK	7	4	0	3	17—7	8
Oskarstr.	6	3	1	2	9—9	7
Heberg	6	2	0	4	10—31	4
Leikin	6	1	0	5	14—17	2
Start	6	0	0	6	4—26	0
Lah:s IF	7	0	0	7	5—30	0

Laholms IF:s klubbmästerskap i tresteg gav följande resultat: Klubbmästare Gunnar Ottosson, 11,45; 2) Ivar Bengtsson, 10; 3) Bertil Nilsson. Jun.: Klubbmästare Hasse Ottosson, 10,10. Klubbmästerskapen fortsätter i kväll 18.30 med löpn. 3.000 m. De, som önskar avlägga prov för idrottsmärket, torde infinna sig på Idrottsplatsen, där funktionärer finns.

Laholms IF:s Friluftssektion.

Anmälningar till DM i orientering mottagas t. o. m. den 17/9 kl. 12.00 av B. Karlsson, tel. 205.

Laholms B. K.

Fotbollsspelarna samlas vid Idrottsplatsen i kväll kl. 18.00 för träning.

L. I. F.

Samtliga fotbollsspelare samlas i kväll kl. 18.00 vid Idrottsplatsen för träning.

Laholms Boxningssällskap.

Medlemmarna samlas i nya träningslokalen (Bröd. Karlssons gamla snickerifabrik, Sofiero) i kväll kl. 19 för iordningställande av lokalen.

På BIO

Biograferna i Vallberga och Växtorp

kommer denna vecka med en svensk film av det mera ovanliga slaget, nämligen "Lars Hård", en inspelning efter Jan Fridegårds roman. Det är en skildring, gripen rakt ur levande livet, rik på dramatiska och tragiska scener, en både ärlig och vacker film. Huvudrollerna spelas utmärkt av George Fant, Adolf Jahr och Eva Dahlbeck.

Annonsera i LT

Nytt och flytt

Dagens namn:
AMBJÖRN.
Solen går upp kl. 5.39 och ned kl. 18.36.
Morgondagens namn:
IDA.
Solen går upp kl. 5.41 och ned kl. 18.33.

Dagens dikt:

Blommor växer över gravar, djupa sår läkas,
livet blandar sin lera och formar den evigt på nytt.
(ARTUR LUNDKVIST.)

Djärv hare klarade 7 m lufthopp

En hare gjorde en rond genom järnverket i Kolsva på söndagskvällen och sprang genom martinverket. Han fick även där göra ett luftsprång sju meter ned till ett nedanför liggande plan i verket. Gubbarna gjorde stora ögon när de såg haren göra detta språng och de trodde då att jösse hoppat färdigt.

Haren blev liggande på rygg efter språnget, till synes livlös. Gubbarna skyndade till, säkra på att få en harstek gratis. De blev emellertid bedragna, ty när den förste av dem skulle ta i haren gjorde den ett veritabelt luftsprång och sprang sedan ut ifrån verket på väg mot nya äventyr.

Märkligt

Läkarna har fått ett nytt krux vilket hur konstigt det än låter är de små baddräkternas fel. Doktorerna vet sig knappt längre någon levande råd var de kan ge vaccinationsinsprutningen och de unga kvinnorna vill inte att det skall synas. Doktor Brooks i Kalifornien håller f. n. på att utarbeta ett nytt system som inte skall lämna några märken efter sig, men än så länge är det en hemlighet.

Den resande: — Ursäkta — jag skulle till busstationen på Södra torget.
Den tilltalade: — Ja, det har jag ingenting särskilt emot.

— Vad heter du min lille gosse?
— Hans.
— Det var ett vackert namn. Vem har du fått det namnet efter?
— Kungen.
— Men han heter väl inte Hans
— Jo, Hans Majestät.

Lärarinnor

blir de bästa hustrur och tjocka män de bästa makar, om man får tro en amerikansk utredning i saken.

Om lärarinnor heter det i utredningen att de älskar barn och blir kärleksfulla mödrar.

”Lärarinnorna kan i allmänhet anpassa sig och är mindre nervösa än andra amerikanska kvinnotyper”.

En tjock man är obenägen till skilsmässa, han är en öm och trogen älskare och kan lätt övertalas att diska och att stiga upp mitt i natten för att se till babyn, heter det i utredningen.

Gott i alla fall

Femårige Ivan hade kalasat på äppelkart. Efter en hel natts illamående med kräkningar satt Ivar matt i sin säng och sade:
— Jag skall aldrig mer äta äppelkart.
Efter ett kort uppehåll fortsatte han:
— Men gott var det i alla fall.

Den senaste

Vid en inspektion kom dagunderofficeren, en sergeant, in till vaktchefen i dennes rum och fann att denne satt på soffan tillsammans med en flicka, berättar Norringen. Vaktchefen stiger upp och ursäktar sig:
— Det är min syster.
Till vilket sergeanten genmälde:
— Jaha, härom året var hon min.

Lingonsyltning

Att under vinterns lopp ha ett förråd av lingonsylt i källare eller i skafferi är en stor tillgång. Man tröttnar inte på lingonsylt, den är frisk i smaken och passar i så många olika sammanhang såväl i helg som till vardags.

Konserveringstiden är enkel och snabb. Man behöver varken konserveringsapparat eller massor av burkar, några stenkrukor är de mest lämpliga förvaringskärlen. Då lingonen redan innehåller bensoesyra blir de hållbara utan tillsats av konserveringsmedel. De ställer inte heller stora krav på förvaringsrummet. Alla dessa goda egenskaper gör att hemkonservering av lingon lönar sig både i större och i mindre hushåll. Ännu mer lönsamt blir det om man har tillfälle att plocka bären själv. Men tänk i så fall på att fara varsamt fram i markerna. Plocka eller köp endast mogna bär, då blir sylten hållbarast. Övermogna bär i slutet av säsongen är inte heller så bra, om man vill, att sylten skall geléa sig.

Vid konservering av lingon är rensningen det mest tidsödande arbetet. Den sker snabbast om man lägger bären i en skål, häller vatten på och rör om försiktigt. En duk tryckes mot ytan, dit skräp och avfall genom omrörningen samlas, det fastnar då på duken och kan spolas bort. Behandlingen upprepas tills bären verkar rena och skräpfria.

Lingon kan syltas sura, men sylten blir godast om socker medtages från början. Proportionerna 6 liter lingon, 1 lit. vatten och 2 kg. socker ger en mycket fin sylt. Vatten och lingon kokas 10—15 min., sockret iröres och sylten röres tills den svalnat, då den hälles på burkar, som överbindes. Denna metod bibehåller lingonens vackra färg och friska smak, och bären blir mjukare än om de endast råröres.

Vill man dryga ut lingonen med äpplen kan lingon och äpplen antingen kokas var för sig och sedan blandas i förhållandet 3/4 lingon och 1/4 mos. Hellre än att koka äpplena med vatten bör man ånga för att få dem så mjuka att de kan passeras. Har man tillgång till en passervagga går detta sätt fortast. Vill man däremot ha en sylt där fruktbitarna ligger hela skalas äpplen eller päron och skäres i bitar. Lika delar lingon och frukt blandas. Till varje kg av denna blandning sättes 2 dl. vatten. Blandningen kokas till fruktbitarna är mjuka. Då tillsättes 4—5 hg socker per kg massa och sen kokas sylten ytterligare 10—15 minuter, skummas och hälles i krukor.

Anna-Lisa Lyberg.

Att tillverka frukt- och bärmos

Råvaran vid mosberedning utgöres av fallfrukt, framför allt av äpplen, men även bär och plommon kunna användas för ändamålet. Vid ångning av bärsafter kan det återstående fruktköttet efter passering få utgöra ingrediens jämte t. ex. äpplen. Som regel har man stora möjligheter att framställa en värdefull vardagskonserv i form av mos. En förutsättning för att kunna åstadkomma större mängder är emellertid, att man förfogar över en bra passervagga eller motsvarande effektivt redskap.

Likaväl som en hållbar och värdefull saft bör tillverkas genom ångning och inte kokning, är detta fallet när det gäller mos eller marmelad. Den genom ångning uppmjukade frukten behöver efter passeringen inte kokas. Däremot är det nödvändigt att tillsätta 1/2 g bensoesyrat natron per kg passerat mos. Moset bör snarast överföras i väl rengjorda förvaringskrukor eller -burkar, sköljda med en lösning av bensoesyrat natron. Bäst är att fylla på mos ända upp till kärlets överkant och med en kniv jämna mosytan. Därefter paraffineras över en tunn hinna, som också drages över burkkanten. Vanlig överbindning med papper.

Aina Montell.

Prenumerera på LT

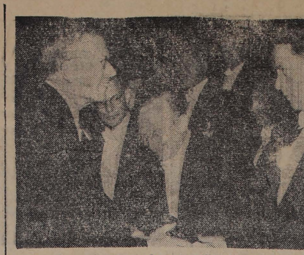

Kronprinsen gratulerar de nyinstallerade prof. fr. h. Seipel, Sellman och Björn.

”Skyttegravsmun” svårt och icke ovanligt lidande

Nya tandläkarhögskolan i Malmö högtidligt invigd i lördags

MALMÖ (TT).

I de skånska färgerna — gult och rött — hade man med blommor dekorerat Malmö stadsteater, som på lördagen var säte för det första akademiska evenemanget i rikets tredje stad. Det var under mycken festivitas och inför nära 1,700 personer som Malmö tandläkarhögskola invigdes och Malmö blev högskolestad.

Studentkåren fick mottaga en fana, som här föres i spetsen för tåget till Stadsteatern.

Bland de närvarande i den väldiga salongen märkter utom kronprinsen med uppvaktning bl. a. statsminister Erlander, inrikesminister Mossberg, universitetskanslern professor Thore Engströmer samt rektorerna vid Lunds och Uppsala universitet, Assar Hadding och Fredrik Berg.

— Önskemålet om en tandläkarhögskola i Sydsveriga har länge gjort sig gällande, men först vid folktandvårdens utbyggande befanns tiden vara mogen att inrätta en dylik institution, yttrade den nya högskolans rektor professor Gösta Glimstedt bl. a. i sitt hälsningstal. Forskningens krav gick det heller inte att pruta av på. Det räckte inte med en tandläkarutbildningsanstalt. Höstterminen 1945 började man en provisorisk utbildning vid medicinska fakulteten i Lund, men senare framkom med all önskvärd tydlighet att Malmö med sitt vida större patientmaterial var mer lämpad än universitetsstaden. Redan nu har hittills inskrivits över 6,000 patienter. Höstterminen 1948 började undervisningen i Malmö helt provisoriskt vid Allmänna sjukhuset och Statens tandteknikerskola och den 1 juli samma år tog man i de nya byggnaderna i Malmö emot de första patienterna, och i dag står högskolan färdig att invigas.

Tandläkarvetenskapen har en jätteuppgift.

— Redan för en lekman på området ter det sig gärna som om tandsjukdomarna, visserligen kända sedan urminnes tider, i våra dagar fått en allt större spridning, sade kronprinsen. Detta har numera blivit — kan man säga — till fullo erkänt, först naturligtvis av tandsjukvårdens egna representanter, men sedan också av statsmakterna.

Enskilda intresserade och organisationer, framför allt Svenska Röda korset, hade redan gjort beaktansvärda insatser för att lösa frågan om en effektiv, hela folket omfattande tandvård, då 1938 års riksdag beslöt inrättandet av allmän folktandvård i vårt land. Att bereda tandvård på ett effektivt sätt åt sju miljoner människor är naturligtvis en jätteuppgift. Under en 10-årsperiod, som förflutit sedan 1938 års beslut fattades, har detta till full evidens visat sig. Krigstid och andra omständigheter har givetvis också försvårat ett genomförande av detta beslut på beräknad tid. Bristen på utbildade tandläkare framstår som det huvudsakliga hindret härvidlag. Det är i första rummet för att råda bot på tandläkarbristen, som högskolan i Malmö inrättats. Från och med nu står den färdig och har börjat att fungera på fullt självständig basis. I dagarna tar de första vid denna högskola utexaminerade studenterna sin tandläkarexamen, sedan de vid andra läroanstalter genomgått den första delen av sin utbildning. Det är att hoppas, att dessa skall följas av många nya årskullar, vilka efter hand kommer att fylla den stora personalbristen i vår tandvårdsorganisation.

Sedan Malmö stads representant, stadsfullmäktiges förste vice ordförande riksdagsman Erik Hagberg, hållit ett anförande, följde musik, varpå man övergick till den högtidliga installationen av tre nya professorer vid högskolan.

Rektor uppmanade sekreteraren, intendent G. Ehnbom, att i tur och ordning uppläsa de kungliga fullmakterna, först för docent Hilding Björn att vara professor i ämnet tandkirurgi. ”Den ulcerösa stomatiten” var ämnet för den installationsföreläsning, som professor Björn därpå höll.

”Skyttegravsmun” icke ovanligt.

— Till sjukdomen ulcerös stomatit eller ”sårig mun” hör forna sjöfarares speciella gissel, skörbjugg eller scorbut. Det är ingen sällsynt sjukdom. Sjukdomen yttrar sig som en typisk akut inflammation, som kan ha mycket snabbt förlopp. Rodnad och svullnad fortskrider i förstöring av stödjevävnaderna med tändernas lossnande som slutresultat. Patienterna känner sig sjuka och har ofta feber. Under första världskriget härjade epidemier av ulcerös stomatit vid skyttegravsfronterna, och sjukdomen fick med anledning härav namnet skyttegravsmun. Sjukdomens orsak är en bakterieflora bestående av bakterier, som kan leva utan tillgång till fritt syre. I en frisk och välskött munhåla är floran av dylika bakterier sparsam, men betydligt större roll spelar i praktiken vitaminbristen. Vid behandling av ulcerös stomatit söker man med lämpliga kirurgiska förbandscement skydda de angripna slemhinneytorna, även med tillhjälp av mekaniska och medcinska medel dämpar man ned den akuta infektionen.Effekten av vätesuperoxid tjänar på ett enkelt sätt samma ändamål. I penicillin har vi numera erhållit ett effektivt och absolut vävnadsvänligt medel, som är utmärkt för den antiinfektiösa förbehandlingen.

Förebyggandet av ulcerös stomatit sammanhänger naturligtvis med munhygien. Här har tandläkaren en stor uppgift att fylla. Det är i längden lika viktigt med friskt tandkött som med hela tänder, men det behövs säkerligen mycken upplysning ännu innan nödvändigheten att behandla de begynnande tandköttsinflammationerna ingår i det allmänna medvetandet, slutade professor Björn.

Efter installationsföreläsningen upplästes fullmakten för laborator Sven Sellman att vara professor i karieslära och slutligen installerades tandläkare Carl Steipel till professor i odontologisk ortopedi.
lerna i betraktande.

Sedan orkestern spelat Alfvéns Festspel bröt man upp, och de närvarande samlades på Tandläkarhögskolan för att ta de nya loka-

---

Det är svårt att slå sig fram tomhänt i Argentina, berättar en resenär.
Ja, det är väl där som här att det går lättare om man har en snusdosa i näven.

S:t Eriksson.

Den Rysk-Jugoslaviska konflikten

Av fil. mag. Erik Holm

NÄR KOMINFORMS bannbulla mot marskalk Tito i Jugoslavien offentliggjordes i slutet av juni förra året, kunde det inte råda några tvivel om att bakom beskyllningarna mot de jugoslaviska kommunisterna för partiterror, bristande förståelse för den rätta taktiken vid borgarklassens utrotande o. s. v. låg starka och rent maktpolitiska motsättningar mellan de styrande i Moskva och ledningen i Belgrad. Det sista tvivlet om att så var fallet förflyktigades genom den rysk-jugoslaviska skriftväxling, som sedermera publicerades av jugoslaviska regeringen och som med all önskvärd tydlighet visade, att det var ryska regeringens krav på fullständig kontroll över såväl Jugoslaviens inrikes- som utrikespolitik, som stött på patrull hos Tito och därmed framkallat brytningen. Men officiellt upprätthölls fortfarande av båda parter fiktionen, att konflikten endast var av ideologisk natur, en tvist mellan två kommunistpartier. Jugoslavien för sin del demonstrerade på alla sätt sin samhörighet med östblocket, främst vid konferensen i Belgrad i augusti 1948 om sjöfarten på Donau, och i FN:s generalförsamling. Sovjetunionen å sin sida understödde ända fram till utrikesministerrådets möte i Paris i våras de jugoslaviska kraven på det s. k. slovenska Kärnten i Österrike, låt vara att den ryska hållningen i mindre utsträckning betingades av någon önskan att hjälpa marskalk Tito än av att pressa fram medgivanden från västmakterna i andra frågor, berörande det österrikiska fredsfördraget.

Slutorden i Kominforms resolution av juni 1948 utformade sig till en vädjan till det jugoslaviska kommunistpartiet att på ett elller annat sätt göra sig av med sina ”nationalistiska” ledare. Denna uppmaning till revolt hade emellertid ingen effekt. Omkring årsskiftet slog Moskva in på en ny taktik i form av en ekonomisk blockad av Jugoslavien, som så småningom ledde till att praktiskt taget hela dess handelsutbyte med Östeuropa upphörde. Någon månad senare inleddes ett försök att framkalla nationell splittring i Jugoslavien genom att återuppliva de macedonska självständighetssträvandena. Med hänsyn till att de av macedoner bebodda områdena inte endast omfattar delar av Jugoslavien utan även västra Bulgarien och nordvästra Grekland företogs även en omläggning av den grekiska gerillaregimens politiska målsättning. De grekiska kommunistledare, däribland general Markos, som vägrade att rätta sig efter de nya signalerna, avlägsnades, och den grekiska gerillaregeringen rekonstruerades och kom bl. a. att omfatta medlemmar med de föga hellenskt klingande namnen Mitrofski och Gotjia.

Av alla dessa försök att likvidera Titoregimen fick den ekonomiska blockaden de största verkningarna. I ett tal den 9 april i år måste marskalken erkänna, att Jugoslavien i allra högsta grad var i behov av industrivaror, som numera endast kunde erhållas västerifrån. Tito avvisade dock i samma andetag all tanke på att ökade handelsförbindelser med västern även skulle leda till intimare relationer på det politiska planet. Han betonade uttryckligen, att kontakterna med de ”kapitalistiska staterna” skulle vara av rent kommersiell natur. Detta önsketänkande — ty som sådant måste onekligen dessa uttalanden rubriceras — fick dock snabbt vika för den hårda nödvändigheten. Jugoslavien behövde inte blott handelsutbyte utan även krediter, och västmakterna var inte villiga att bevilja dylika utan jugoslaviska motprestationer på det politiska området. Den 30 juni meddelade amerikanska utrikesdepartementet, att frågan om ett lån från Förenta staterna till Jugoslavien vid förhandlingar i Belgrad sammankopplats med det jugoslaviska understödet till de grekiska gerillastyrkorna. Elva dagar senare annonserade Tito i ett tal i Pola, att gränsen mellan Jugoslavien och Grekland spärrats, vilket betydde, att någon hjälp från jugoslaviskt håll till de grekiska kommunisterna inte längre var att vänta. Meddelandet framkallade hoppfulla kommentarer i Aten, där man just förberedde en avgörande offensiv mot guerillatrupperna, som nu endast hade Bulgarien och det isolerade Albanien att ta sin tillflykt till, när trycket från regeringsstyrkorna blev alltför starkt.

På sensommaren tvingades Moskva konstatera, att alla dess försök att återföra Jugoslavien till den folkdemokratiska gemenskapen dittills misslyckats. De ”sunda krafter” inom jugoslaviska kommunistpartiet, som enligt Kominformresolutionen borde ersätta ledningen med nya moskvatrogna män, lyste med sin frånvaro. Den ekonomiska blockaden hade visat sig vara ett tveeggat svärd. Jugoslavien var ekonomiskt och även politiskt på glid in i västmaktslägret. Dess ”neutralitet” i fråga om striderna i Grekland hotade att sätta en käpp i hjulet för hela den ryska Balkanpolitiken. Härtill kom, att själva det förhållandet, att Tito lyckats hävda sin ställning gentemot Sovjetunionen, var ägnat att minska dess prestige i de östeuropeiska staterna, där åtskilliga kommunistiska makthavare visat sig vara besmittade med samma slags ”nationalism” som Tito.

I slutet av juli inleddes en notväxling mellan Belgrad och Moskva, som i fråga om invektiv och oförblommerade uttryckssätt ställde alla tidigare meningsutbyten i skuggan. Det var två vitt skilda frågor, som behandlades i denna skriftväxling. Omedelbart efter utrikesministerrådets beslut av den 20 juni om att Österrikes gränser av 1938 skulle bibehållas, vilket betydde, att de jugoslaviska kraven på slovenska Kärnten avslagits hade Jugoslavien framfört klagomål i Moskva. Detta gav upphov till ett utbyte av diplomatiska noter, där de båda staterna anklagade varandra för att enbart ha försökt tillgodose sina egna intressen i den österrikiska frågan utan hänsyn till den andra partens berättigade krav.

Samtidigt med dessa ömsesidiga beskyllningar om vem som bedragit vem i fråga om Österrike förekom även ett hetsigt meningsutbyte om behandlingen av ryska medborgare i Jugoslavien. Det betydelsefulla i denna skriftväxling låg emellertid inte i själva innehållet utan i det faktum att Sovjetunionen nu helt släppt förevändningen om konfliktens ideologiska natur. Moskva angrep direkt den jugoslaviska regeringen. Detta observerades även i utlandet. Den 21 augusti tog brittiska utrikesministern Bevins närmaste man, Hector McNeil, till orda och riktade en tydlig varning till Sovjetunionen genom att framhålla att den genom sin kampanj mot Jugoslavien lekte med ”internationell dynamit”. McNeil berörde även de talrika ryktena om en rysk militär uppmarsch mot Jugoslavien och förklarade sig för sin del tro, att de inte var korrekta. Samtidigt underströk han dock likheterna mellan det tyska propagandafälttåget mot Polen sommaren 1939 och de ryska anklagelserna mot titoregimen.

Det är givetvis omöjligt att förutsäga vad Sovjetunionens nästa steg mot Jugoslavien kommer att bli. Hittills har alla ansträngningar att med icke-militära medel komma till rätta med den jugoslaviska regeringen misslyckats. För en diktatur spelar alltid prestigehänsynen en stor roll. Och för varje dag som Tito sitter i orubbat bo minskas Sovjetunionens prestige i de östeuropeiska satelliststaterna.

Ungdomsberedskapen har givit landet 35 milj. kr.

Det ligger en liten tös från Gårdsjö i Sunne på knä i lingonriset i kanten till storskogen. Hennes händer rör sig snabbt som lärkvingar, när hon repar av de röda klasarna på tuva efter tuva. Trots sensommaren är det gassande hett i skogen, men hon ger sig inte. Först skall korgen vara rågad med lingon. Det gäller om hennes lag skall vinna över de tre grannbyarnas i lingonplockningstävlingen.

Flitiga potatisplockare i farten vid Rottneros.

Den flickan personifierar lagandan hos de över 450,000 ungdomar, som sedan 1942 deltagit i Sveriges ungdomsberedskaps stora rikstävling. Värden för lågt räknat 35 milj. kr har tillförts landet genom denna beredskap, som på sitt program har förutom bärplockningen, jordbruksarbete, köksväxtodling, skogsplantering, insamling av pappersavfall och mycket annat.

I likhet med de två senaste åren har Sveriges ungdomsberedskap även i höst anordnat en pressresa och färden gick denna gång till Värmlandsdistriktet. Även om lingonen i år tycks stå främst på önskelistan hos beredskaparna där så går pappersbussen lika friskt i Karlstad, även om skivan med Papperspolkan inte längre står på repertoaren. Så mycket har man låtit den skivan snurra att den inte längre finns att köpa, åtminstone inte i Karlstad. Femöringen, som ungdomarna får pr kilo för sina tidningsbuntar här som annorstädes är naturligtvis en sporre, men man behöver ju inte alltid räkna i snöda pengar. Även om ungdomsberedskapens arbete är betydelsefullt ur rent nationalekonomisk synpunkt, så äger det ett värdefullt pedagogiskt moment. Ungdomsberedskapens mål är att Sveriges ungdom skall lära sig förstå värdet av samhällsnyttigt praktiskt arbete.

Den fröjden och det nöjet kunde man också spåra hos pojkarna och flickorna i skolträdgården vid Gårdsjö, där gammal gräsmark brutits av de unga odlarna. Där stod rödbetor och morötter, palsternackor och annat rad i rad, allt som kommer väl till pass i skolans barnbespisning. Men barnen kan också göra en insats i det direkta lantbruksarbetet och släppa till sina krafter när det brådskar med skörd. Ett exempel på det uppvisades i Rottneros, sagans gamla Ekeby, där ungdomsberedskapare med ryggen åt kavaljersflygeln och näsan åt Frykens blåa vatten hjälpte till med potatisplockningen.

I Munkerud hälsade vi på hos unga slöjdare. Troll och trähästar ljusstakar och halmbockar knåpade man ihop där. Men vid vävstolens dunkande växte också fram dukar och bonader med gamla finnmotiv, alltsammans gott och gediget hantverk. Men så får man också in pengar för det, mellan 8,000 och 10,000 kr årligen, som går till musikinstrument, nationaldräkter och mycket annat.

Ännu är det för tidigt att yttra sig om hur den stora rikstävlingen 1949 för ungdomsberedskaperna kommer att gestalta sig. Först i december kan hela poänguträkningen vara klar och då vinkar det stockholmsresa och många fina pris för de duktigaste och flitigaste.

Lars Gunnar Westen slöjdar för fullt i förhoppning att hans lag från Munkerud även i år skall få komma till Stockholm (det var Lars Gunnar som i fjol fick hälsningstala till kronprinsen vid Konserthusfesten) — Lennart Johansson i Gårdsjö plockar lingon i vacker värmlandsnatur.

PRENUMERERA PÅ LAHOLMS TIDNING.

RADIO

TISDAG

Riksprogrammet:

6.15 Vardagsmorgon.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Distriktsföreståndare Henry Atterling (Göteborg).
8.00 Nyheter och väderlek.
9.00 Listen and learn. Skolradions korrespondenskurs i engelska Ledare: Uno Sondelius (Motala).
9.30 Flutten hos svamparna. Program av Börje Löfving. (Se skolradions programhäfte nr 89.)
10.00 Skolradiotidningen.
10.15 Skolradions sångstund under ledning av Ernst Styrenius. Jopp hej di (Repris.) (Se skolradions programhäfte nr 91.)
10.45 Musik under arbetet med Martin Lundbergs kapell (Eskilstuna), Kabaretorkestern, Thore Ehrlings orkester samt grammofon.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Dragspelsmusik av Kjell Backlund och Nils Erik Nilsson (Sveg.)
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Hälsan framför allt. Med. lic. P. Gunnar Ahlberg.
12.55 Tidsignal.
13.00 Invärtes: Om några aktuelle sjukdomar i lungorna. Föredrag av överläkare Alf Westergren (Repris.)
13.30 Underhållningsmusik av Knud Möllers ensemble. (Göteborg.)
14.00—14.30 Husmodershalvtimmen 1. Aktuella minuter. 2. Mor och dotter Amanda Östberg och Rosa Andersson samtalar.
16.30 Väderlek.
16.40 Visste ni det? Barnens nya frågesport.
17.00 Jazz à la Carter. Grammofonkåseri av Nils Hellström.
17.30 Helgonliv. Ur »Min vänn bok» Anatole France. Uppläsning av Olof Sandborg (Malmö).
17.55 Hjälp Europahjälpen! Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Hjerterosen och En liter skälm. Sigurd Agrens orkester spelar dansmusik från 1880-talet Arrangör och dir.: Sigurd Agren
19.55 Önskereportaget.
20.20 Vem vet vad? Musikalisk frågesport mellan skolungdom.
21.05 Kritisk historieforskning. Föredrag av professor Lauritz Weibull (Malmö).
21.30 Populärkonsert av Göteborgs radioorkester. Dir.: Sixten Eckerberg. (Göteborg.)
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Torsten Nilsson spelar orgelkompositioner från Söa Maria kyrka i Hälsingborg.

Danska radioprogrammet tisdag.

12.10 svenska programmet. 12.30 nyheter, därefter konsert av Sid Merriman. 14.00 för mödrar med småbarn. 14.30 Husmodersföreningens årsmöte. 15.00 konsert av stråkorkester. 16.20 barnprogram. 16.50 uppläsning. 18.00 grammofon. 18.20 föredrag. 18.45 nyheter. 19.20 musik för de små. 19.35 Guldåsen, lustspel. 21.00 dansmusik. 21.40 föredrag. 22.00 nyheter. 22.20 kammarmusik. 23.00 grammofon.

Danska radioprogrammet onsdag.

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 12.10 populär pianomusik. 12.30 nyheter, därefter konsert från Wivex. 14.00 uppläsning. 14.20 grammofon. 14.40 danska sånger. 15.00 gammal dansmusik. 16.20 barnens brevlåda. 16.50 uppläsning. 18.00 föredrag. 18.20 sång av damröst. 18.45 nyheter. 19.15 Filippinerna blir demokrati, föredrag. 19.40 radioorkestern spelar dansk musik. 20.20 uppläsning. 20.40 amatörorkester spelar. 22.00 nyheter. 22.15 rysk språkundervisning. 22.50 underhållningskonsert.

ONSDAG

Riksprogrammet

6.15 Vardagsmorgon.
6.27 På tröskeln.
6.30 Nyheter och väderlek.
6.50 Hälsan framför allt. Med. lic P. Gunnar Ahlberg. (Repris.)
7.00 Uppe med tuppen. Georg Eliasson presenterar ett grammofonprogram, som en lyssnare bestämt.
7.40 Morgonandakt. Distriktsföreståndare Henry Atterling (Göteborg).
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet Dagens dikt. Därefter: Thore Swanerud spelar populärt på piano.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Betesvallarnas skötsel under hösten. Föredrag av konsulent Bror Wallin (Gävle)
12.55 Tidsignal.
13.00 Krokodilen — Sundaöarnas farligaste djur. Föredrag av Eric Lundqvist. (Se skolradions programhäfte nr 91.)
13.20 Radioorkestern. Dir.: Sven Sköld.
14.10—14.30 Rameldags. Povel Ramel och en flygel. (Repris.)
16.20 Väderlek.
16.40 Barnföljetong: Fågel Fenix och mattan. Åke Ohberg läser ur en bok av E. Nesbit.
17.00 Gammal dansmusik av Edith Segerstedts kapell (Göteborg).
17.30 Från Östlandet. Tormod Skagestad läser egna dikter.
17.45 Grammofonmusik. 1. Antonio Vargas Heredia, pasodoble (Juan Merenciano). 2. Vid Färjestaden (Scholander-Karlfeldt). 3. Déluge-valse (Jo Privat). 4. För Er, Madamel, foxtrot (Degerman-Moberg). 5. Sallscene (Josef Hellmesberger). 6. Vem har oss vigt ur »Zigenarbaronen» (Johann strauss). 7. Elégie (Darius Milhaud). 8. Två duetter av Felix Mendelssohn. 9. Preludium eiss-moll op. 3 nr 2 (Sergej Rachmaninov). 10. Nocturne (Franck-de Foucaud). 11. Slavisk marsch (Peter Tjajkovskij).
18.40 Engelsk lyrik presenterad av Michal Meyer.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.20 Kapten Kaggs kompani. Chef: John Elfström. Övrig personal enligt rullorna. Musik av Thore Ehrlings blåsorkester.
20.05 Eugene Ormandy, USA, dirigerar från Konsertföreningen i Stockholm.
21.05 En vanlig dag.
21.55 Skivmosaik. Ett grammofonmontage av Åke Engström och Ernst Fogelberg.
222.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.00 Modern dansmusik av Putte Wickman orkester från National i Stockholm.

Danska radioprogrammet torsdag

6.15 nyheter. 7.00 gymnastik. 7.35 grammofon. 8.30 gudstjänst. 12.10 populärmusik. 12.30 nyheter, därefter konsert. 14.05 fråge. sport. 14.30 hemkonsulentens arbete. 15.00 musik. 16.05 föredrag. 16.20 flickprogram. 16.50 rysk pianomusik. 17.40 operettmusik på grammofon. 18.00 språkundervisning. 18.45 nyheter. 19.15 ett program om pengar. 20.00 symfonikonsert. 22.09 nyheter. 22.15 reportage från en resa i Sydamerika. 22.45 aftonunderhållning.

Cyklande dam gjorde luftfärd tvärs över bil.

En vådlig luftfärd tvärs över en bil gjorde fru Anna Malmberg från Halmstad, då hon på söndagskvällen med cykel kolliderade med en DKW-vagn från Eketånga, vid Fyllebro, just där vägen från Stjärnarp mynnar ut på Göteborgsvägen. Hon fördes i ambulans till Halmstads lasarett, där det konstaterades att hon sluppit undan äventyret med en lindrig hjärnskakning samt en del sår i huvudet.

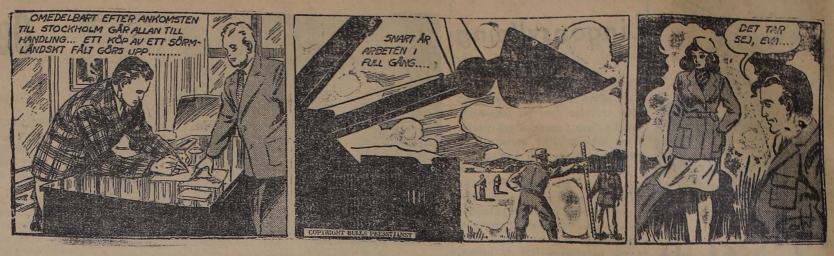

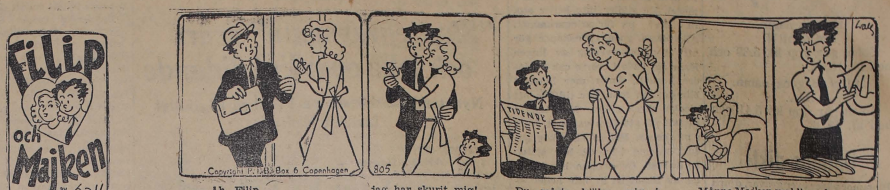

— Ah, Filip, jag har skurit mig! — Du måste hjälpa mig i kväll. — Månne Majken verkligen har gjort sig så illa i fingret?

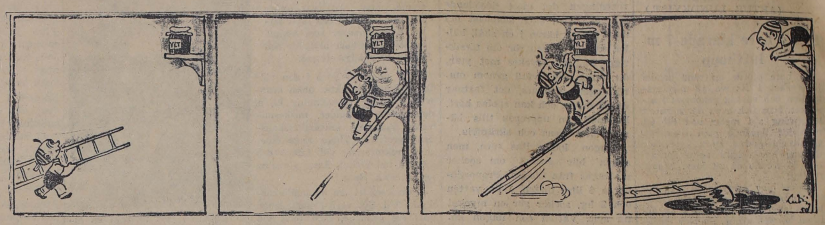

Ny Bergman-film får amper kritik i New York-press

NEW YORK (TT:s korr.).

Hitchcocks senaste film, "Under The Capricorn", i vilken Ingrid Bergman spelar en alkoholiserad immigrant i 1800-talets Australien, fick ett kyligt mottagande vid premiären i New York.

Filmen utgjordes av två timmars tröttsam dialog, skriver Sun, och Times anser, att Ingrid Bergman blott får tillfälle att visa slamsig sentimentalitet och storögd fasa. Tribune skriver tvetydigt, att Ingrid Bergman spelar bättre än på länge, medan flera tidningar förbigår hennes spel med tystnad. Endast Daily Mirror är vällvilligt inställd till filmen och förklarar den vara ett storverk. Ingrid Bergman berömmes för sitt vältaliga spel i flera mycket känslomättade, storslagna scener.

Garbo lämnar Rom — får ej vara i fred

ROM (TT — Reuter).

Greta Garbo ämnar lämna Rom, eftersom hon inte får vara i fred där. Genom ett ombud beklagade hon sig på fredagen över att hon, efter det att hon anlände för två veckor sedan, oavbrutet förföljts av pressfotografer och privatpersoner.

Garbo har vidare beslutat att inte låta spela in sin film "Hertiginnan av Langeais" i Italien. Hennes ombud nämnde inte med ett ord att de italienare, som ämnade garantera hälften av filmens kostnader tog tillbaka sina utfästelser för flera dagar sedan. Han sade helller ingenting om var filmen, vars manliga huvudroll reserverats för engelsmannen James Mason, nu skall inspelas i stället för i Italien.

Tre f. d. fångar hördes i målet Boye - Möller

STOCKHOLM (TT).

Svea hovrätt, som på fredagen behandlade långholmsläkaren dr Bengt Boyes och åklagaren, förste stadsfiskal Martin Lundquists ärekränkningsmål mot socialminister Möller, hann inte slutföra huvudförhandlingen på en dag, varför den fortsätter på lördagen.

Svarandesidans önskan att få tre personer, som 1947 hade avtjänat straff på Långholmen, hörda som vittnen, fick ett annat resultat i hovrätten än i rådhusrätten. Den senare rätten ansåg de tre personernas vittnesmål vara utan betydelse för målet, varför den inte tillät att de hördes. Hovrätten gick med på att de skulle få höras. Även två kärandevittnen hördes.

Första vittnet var en kamrer, som varit intagen på Långholmen vid tiden för fångens död. Det hade inte diskuterats, sade han, huruvida dr Boye haft kännedom om att fången varit sjuk. Nästa vittne, en kontorist, meddelade att fången inte svarade på tilltal dagen innan han dog. Det tredje vittnet, en motormontör och arbetskamrat till kontoristen på fängelsets linnefördad, hade kvällen innan fången dog föreslagit att fången skulle flyttas till kroppssjukhuset men fått svaret att detta inte var nödvändigt. Det hade varit ett allmänt tal bland fångarna att dr Boye inte alls hade sett bötesfängen. På kvällen före dödsfallet hade fången inte svarat på tilltal.

Ena kärandevittnet, en uppsyningsman på Långholmens kroppssjukhus, hade sett till att bötesfången fått den medicin han hade haft med sig. Det hade inte förekommit någon kallelse till fången på dagen den 27 november, inte heller på kvällen.

Kärandepartens andra vittne, en vaktkonstapel, sade att fången hade på sin egen begäran 27 nov. fått göra en promenad i korridoren. Fången hade inte framställt några önskemål. Det var vittnet som på morgonen 28 november upptäckte att fången dött. Cellkamraten hade inte märkt detta utan sagt: "Va, är killen död? Jag talade med honom för tio minuter sedan".

TOP HAT

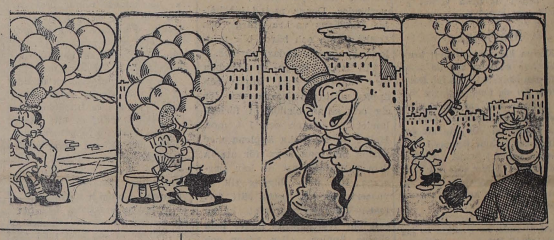

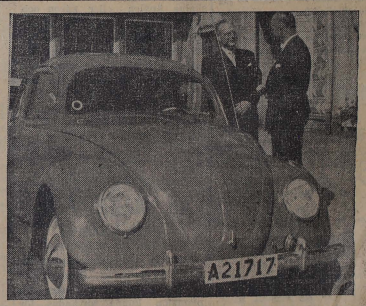

Den tyska folkvagnen har nu introducerats i Sverige och häromdagen presenterades den nya bilen av chefen för Tyska Folkvagnsfabrikerna, generaldirektör Kein Nordhoff inför Kungliga Automobilklubben. Här ses generaldirektör Nordhoff (t. h.) tillsammans med direktör Bertil Dymling i Scania Vabis.

SOLÄNG

Av DAGNY SUNDGREN

(22)

Det skulle bli ett så hårt slag för oss alla. För honom själv också. Han var för liten då han kom till oss för att minnas det, han vet inte annat än att han är vårt barn, han som de andra. Därför blev jag så rädd. Lise-Lotte lämnar väl inte —

Hon log igen, ett litet sorgset leende.

— Nej, det gör jag inte. Frun behöver inte vara rädd. Vad skulle en sådan som jag ha att bjuda honom? Inte hem, inte far, inte syskon, inte skydd eller aktning. Nej, så illa vill jag inte göra honom. Men jag vill så gärna se honom en gång. Jag har inte så långt kvar och han är i alla fall mitt barn.

— Är han då i alla fall Lise-Lottes? Jag trodde — men kom in så få vi talas vid. Vi kunna ju inte stå här ute i förstugan heller. Jag ska sätta på kaffe, det kan väl smaka efter den långa vägen. Visserligen är det i slutet av perioden, så vi ha väl inte så mycket, men något finns det i alla fall. Hon tackade och följde mej in i köket.

Vi talade om likgiltiga ting en stund men sedan kaffet var drucket och jag flyttat undan brickan tänkte jag att nu måste jag ta tjuren vid honen och få reda på sanningen om Bertil. Kanske hade han föräldrar någonstans, som sörjde honom som död och aldrig upphört att ängta efter honom.

— Nå, Lise-Lotte, låt mej nu få veta sanningen om pojken. Först då Lise-Lotte kom med honom, uppgavs han heta Henrik och vara Lise-Lottes barn. Sedan skrev Lise-Lotte att han hette Öjvind och var en systerson. Vilketdera är det nu? Hur hänger det egentligen ihop, det här?

Hon sänkte skuldmedvetet huvudet.

— Det var det första som var sant, svarade hon lågt. Men jag skämdes att lämna mitt eget barn i sticket, jag var rädd att ni skulle tänka allt för illa om mej, därför skrev jag det där om att han var en systerson. Fast nog var det sant att han var född i Norge och att han kom över hit med flyktingar. Min syster och sväger hade tagit sej an honom. De flydde genast efter ockupationen och togo pojken med sej. Men min syster var sjuk efter flyktens strapatser, de hade sej själva att tänka på, därför sökte de upp mej och sa ifrån att jag måste ta hand om pojken. Jag hade ingen annanstans att göra av honom än komma hit med honom. Jag hade ju tänkt stanna här själv också, men — ja, det ha väl aldrig varit mycket med mej, jag har kanske aldrig precis gått så raka vägar, har varit med om både ett och annat, men när nu mitt land var i fara, så —. Jag visste att jag kunde uträtta en hel del. Därför reste jag hem och blev spion — som tysketös. Men det var ett hårt liv och många gånger blev jag jagad av våra egna, de som inte visste hur det förhöll sej. Till sist blev jag i alla fall misstänkt och kom i koncentrationsläger. Där blev jag sjuk, men jag lyckade övertyga dem om att anklagelsen var falsk. Jag blev fri — och så började leken på nytt. Nu är det fred, men den kom för sent för mej. Jag är slut, och nu ville jag bara se mitt barn en gång till. Jag var hemma i Stavanger och fick mina papper innan jag tog mej över. Jag tänkte att ni ville ha dem om ni ville adoptera honom.

Jag tog prästbetyget med darrande hand. Det var utfärdat på Astrid Olavsen från Haugen och hennes son utom äktenskapet Nils Öjvind.

Jag såg undrande upp på henne.

— Astrid Olavsen? Men hur är det med Lise-Lotte Stettin då? Vem är hon? Och hur ska jag kunna veta att ni verkligen är denna Astrid Olavsen och barnets mor?

Hon vände skyggt bort blicken.

— Jag vet jag vet. Men det var så att — ja, jag hade nog gjort mej skyldig till något som gjorde att jag inte ville — att det var bäst ingen visste något om Astrid Olavsen. Sedan, när jag kom tillbaka och anmälde mej som spion, ja, då drogs ju ett streck över det där gamla, ingen hade tid att sysla med en liten hotellbrättas bravader den gången, det blev glömt.

— Så då heter Lise-Lotte faktiskt Astrid? Nå, vi håller väl fast vid det gamla i alla fall, det blir bäst så. Men hur vi ska göra med det här papperet, det vet jag faktiskt inte. Pojken är inskriven i kyrkoboken under vårt namn, som barn till okända föräldrar. Adoptera honom få vi inte. Blir det känt att han är norsk medborgare måste vi naturligtvis sända hem honom till Norge. Det måste undvikas. Jag önskar att detta olyckssaliga papper aldrig varit. Nu måste vi ju anmäla honom. Vad ska vi göra? Jag gick fram och tillbaka och vred händerna av ångest. Vad skulle de göra med barnet? Skulle både mor och barn sändas över gränsen? Skulle vi förlora vårt älskade barn? Aldrig få se honom mer? Olycksaliga Lise-Lotte! Olycksaliga papper!

Lise-Lotte hade rest sej upp och gått fram till spisen. Hon såg upp på mej med ett snedvridet leende, lyfte en ring och kastade papperet i elden.

— Så där, nu var den leken slut, sa hon med något som liknade lättnad i rösten.

— Det finns ingen Astrid Olavsen. Hon dog under flyktförsök från Grini. Blev skjuten. Jag hämtade ut hennes papper. Jag är bara Lise-Lotte, utan hem, utan namn, utan land. Under hela mitt liv har jag bara en enda gång blivit behandlad med vänlighet, som människa. Det var här. Därför ville jag att pojken skulle få vara här, där det är ett verkligt hem. Vem han är vet jag inte. Det är jag beredd att gå ed på, om så behövs. Och själv ska jag strax gå, bara jag får se honom en enda gång. Han var så vacker när han var liten.

Jag tog mej om huvudet, stönande av förtvivlan.

Nya lögner! Nya uppgifter om vilka man inte visste vad som var sanning eller dikt. Det var omöjligt att hon, sjuk och klen som hon tydligen var, skulle ha gjort sej besvär att söka sej tillbaka till Sverige för att söka upp ett främmande barn endast för glädjen att få se det ännu en gång.

— Ja, kära Lise-Lotte, det återstår mej ingenting annat än att tro på ditt ord — och jag gör det ju alltför gärna.

— Hur svårt det än är, fyllde hon i med en skymt av trött ironi i tonen.

XY.

En tragisk händelse i vår by i samband med själva glädjeyran vid fredslutet kom oss också att förtillfället se bort från våra e-kymmer. (Forts.)